

km

parlament

bkk 2. /tanácskozik... 30. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 2. /tanácskozik az.../ számú hírre.

a 13. folytatás utolsó előtti bekezdése 4. sorának végén a szöveg: ... jedlicska gyula bizonyos értelemben más álláspont-ra helyezkedett...

a 14. folytatás 2. bek. 2. sorában a szöveg:... gazdasági céljainak megvalósulása...

a 16. folyt. 1. bek. 9. sorában a szöveg: ... a negyedik ötéves tervidőszak közepétől...

a 18. folyt. 2. bek. alulról számított 2. sorában a szöveg: ... az ellátás javítására - ez egyik...

a 20. folyt. 1. bek. 7. sorának elején a szöveg: ... annyit létesítsenek, amennyit minden...

a 23. folyt. 3. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:... a tétel kiegészítése időszorúvé vált: a kultúra....

a 25. folyt. 2. bek. 2. sorában a szervezet neve helyesen: az ensz mezőgazdasági és élelmezési világszervezetének...

a 26. folyt. 3. bek. 1. sorában a szöveg: ... az erőművek fejlesztésére több javaslatot is

a 28. folyt. 1. bek. 8. sorában a szöveg helyesen: ... a nyomdaiiparban túlóráznak a legtöbbet...

a 29. folyt. 2. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:... szorgalmazza, azonban a technológia tökéletesítése....

/mt1/

--

- v é g e -

- 70 -

19.55 hh

NA 20

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-586

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1970. október 2.

bb. 1. három és félmilliárd forintnyi betét a takarékszövetkezetekben

1 ol/ol/e sbcz

1970. október 2.

immár csaknem másfél évtizede alakultak meg hazánkban az első takarékszövetkezetek. a világtakarékossági nap - október 31-e - előtt, számbavéve az eredményeket, a következőket mondották el a szöveg illetékesei: ez a népszerű szövetkezeti forma rendkívül gyorsan elterjedt. a tagság öntevékenységen, az önszegély és a kölcsönös segítség elvén alapuló pénzügyi már 2507 községnek, több mint négy millió embernek nyújt különböző pénzügyi szolgáltatásokat.

az ország 385 takarékszövetkezte központi üzletházaival, 387 kirendeltségével, 224 betétgyűjtő és visszafizető pénztárával - összesen 1006 egységgel - áll az ügyfelek rendelkezésére. így a takarékszövetkezeti üzlethálózat az ország legkiterjedtebb bankhálózata, amely a falvakban és a szétszórt kis településeken igyekszik helyben, de legalábbis otthonukhoz közel kielégíteni a tagok igényeit. a takarékszövetkezetek jelenlegi betétállománya csaknem három és félmilliárd forint, s az idén előreláthatóan - a törlesztéseket is figyelembe véve - kétmilliárd forintnyi kölcsönt nyújtanak. a kölcsönzésen túl még számos más területre is kiterjed tevékenységük. egyebek között foglalkoznak - az állami biztosító megbízásából - biztosítási feladatokkal, elfogadnak új személygépkocsi-megrendeléseket és átveszik az előlegeket is, államkölcsönkötvényeket váltanak be, totó és lotto szelvényeket adnak el, lottonyereményeket fizetnek ki, ikka-utalványokat váltanak be, valutát vásárolnak, külföldi és belső társasutazásokat szerveznek.

az eddigi eredmények biztatóak. s amint azt a tájékoztatóban elmondották - minden jel arra mutat, hogy a takarékszövetkezetek a következő években még nagyobb mértékű fejlődést érnek el. /mt1/

--

- 1 -

bb. 2. a kiesz központi művészegyüttes felhívása

k gy/pv/e cz

1970. október 2.

a kiesz központi művészegyüttese felvételt hirdet központi egyetemi kórusába, a tánckarba, szimfonikus zenekarba, illetve az irodalmi csoportba. a felvételre budapesti fiatalok jelentkezhetnek: az együttes székházában, 7. kerület rottenbiller utca 20. szám alatt, illetve telefonon: 225-808. jelentkezési határidő: október 15. /mti/

-..-

bb. 3. őszi megyei könyvhetek: október 15 - november 30

1 ol/ol/e cz

1970. október 2.

az idén október 15 és november 30 között rendezik meg az őszi megyei könyvheteket, a szövetkezeti könyvterjesztés ünnepét. ebből az alkalomból nyitják meg zalaegerszegen az ország egyik legszebb, legmodernebb szövetkezeti könyvüzletét. a szövetkezeti könyvterjesztő vállalat már javában szervezi az író-olvasó találkozókat, s több új, friss kiadású kötettel töltötte fel a boltok, bizományosok készleteit. az országban 160 könyvesbolt és 12 000 bizományos kínál majd gazdag választékot a mintegy 100 millió forint értékű szövetkezeti könyvkészletből.

az őszi megyei könyvhetek alkalmából „kalandozások utlevéllel”, címen napvilágot látott egy új sorozat. e kötetek szerzői világjáró utjaikról adnak érdekes, színes beszámolót. ebben a sorozatban jelent meg germanus gyula: kelet fényei felé, gál zsuzsa: feleség voltam new york-ban című munkája, továbbá vitray tamás: mexikói mozaik című művének második kiadása, bihari klára-barát endre: bahcsiszeráji látomás és fehér kláranemes lászló: gésák, pagodák, titkok című kötete is.

ugyancsak az őszi könyvhetekhez kapcsolódik a szövkönyv pályázata, melynek nyertesei - a szövetkezeti könyvesboltok vásárlói - között 50 000 forint értékű nyereményt sorsolnak ki. a sorsolásban azok a szelvények vesznek részt, amelyeknek eredetijét minden, de legalább 50 forint összértékű könyvvásárláskor a vevőnek adták át. /a sorsolást december 18-ra tervezik./

/folyt.köv./

MF

- 2 -

bb. 3. /őszi megyei...folyt./e

a könyvhetek idején színes borítólapokkal ellátott, körülbelül 50 forint értékű - könyvcsomagokat is forgalomba hoznak. e csomagok vásárlói nemcsak pályázati szelvényt, hanem külön ajándékot is kapnak. a csomagban ugyanis egy-egy ráadás-kötetet találnak. külön, négyféle alkalmi csomagot állítottak össze háztartási tanácsadó füzetekből és szakácskönyvekből is. /mti/

-..-

bb. 4. sörényes juhok

1 jf/mné/e hgy

1970. október 2.

a budapesti állatkertbe négy sörényes juh érkezett a lengyelországi poznanból. az észak-afrikai sziklás hegyekben honos állatokat stilszerű környezetben, a nagyszikla oldalában helyezik majd el. a selymes sörényt viselő juhok azonban egyelőre még egészségügyi zárlat alatt vannak és a kenguruház egyik kifutójában lehet látni őket. a sörényes juhokat a karantén idő lejártá után telepítik át végleges helyükre. /mti/

-..-

bb. 5. háromágu szarvasagancs

vid/e ká cz

1970. október 2.

ritkaságszámba menő trófeához jutott zámbo ferenc cell-dömölki vadász. egy 232 kiló súlyú szarvasbikát ejtett el, amely háromágu agancsot viselt. további érdekessége az agancsnak, hogy a rajta lévő szemágak nem előre, illetve felfelé hajlanak, hanem lefelé. /mti/

-..-

MF

- 3 -

bb. 6. szabadtéri falumzeum a diósgyőri várnál

vid/e ká cz

1970. október 2.

a helyreállított diósgyőri vár festői szépségű környékén az elkövetkező években szabadtéri falumzeumot létesítenek. itt helyezik el borsod megye különböző tájainak néprajzi értékeit: a népi műemlékjellegű lakóházakat, csűröket, gabonakamrákat, kemencéket, kutakat és kopjafából készült kerítések. a népi építészet remekeinek felkutatására a megyei tanács építési osztálya dr. Janó Ákost, a sárospataki vármúzeum igazgatóját kérte fel. a kutató kora tavasz óta a zempléni hegyekben, tokajhegyalján, a bodrog és a taktaközben több mint nyolcvan községet keresett fel, s mintegy ezer fényképet, leírást és feljegyzést készített a jellegzetes népi műemlékekről. ezeken a vidékeken a legősibb népi építészeti és tűzelőberendezési formák is fellelhetők. komlóskán és erdőhorvátiban ugynevezett kabaláskemencéket talált. a faépítmények közül különösen érdekesek a farönkökből ácsolt és sárral betapasztott zsupptetős házak és a tetőszerkezetet ágassal megtartó régi épületek.

a tudományos kutatást jövőre a hernád völgyében és a matyóföldön folytatják. a terv szerint a hatalmas mennyiségű anyag szelektálása után a diósgyőri skanzenban a különböző tájak népi műemlékei közül husz házat, a hozzájuk tartozó melléképületekkel helyeznek el. /mti/

MA
-.-.-

- 4 -

bb 7. meghosszabbították a mezői vizgazdálkodási létesítmények tervpályázat határidejét

1 sb/mné-ju -cz

1970. október 2.

a magyar hidrológiai társaság és a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium közli, hogy meghosszabbította a mezőgazdasági üzemek mezői vizgazdálkodási létesítményeinek megtervezésére kiírt országos pályázat határidejét. így a szeptemberi határidő helyett, legkésőbb december 15-ig kell elküldeni a kész pályaműveket. /mti/

-.-

bb 8. szüretelik a „ pezsgőszőlőt, „

vid/kz-ju -cz

1970. október 2.

hazánk legnagyobb pezsgő alapanyagtermelő gazdaságában, a budafoki állami pincegazdaság etyeki célgazdaságában, megkezdtek a „ pezsgőszőlők, „ szüretelését. 160 munkás szedi a fürtöket. a terméseredmények elég biztatóak, a minőség azonban, kedvezőtlen időjárás, a kevés napsütés miatt, viszonylag gyenge.

az etyeki szüret érdekessége, hogy itt már nem használják a hagyományos puttonyokat. a fürtökkel teli műanyagedényeket ugynevezett csuszószánok szállítják a gyűjtőkocsira. a szőlő így nem törődik, rázkodik, épek maradnak a fürtök. a leszedett szőlőt percnyi késedelem nélkül préselik.

a pezsgőszőlőkből előreláthatóan 28.000 mázsát takarítanak be etyeken. a nagy munkával október végére szeretnének végezni a gazdaság dolgozóit. /mti/

-.-

bb 9. műtrágyázási tanácsadó szolgálatot szerveznek keszthelyen

vid/ká-ju -cz

1970. október 2.

műtrágyázási tanácsadó szolgálat szervezését kezdték meg keszthelyen az agrártudományi egyetem mezőgazdasági tervező és termelésfejlesztési intézetében. az új osztály munkatársai utmutatást adnak majd arra, hogy a különböző tápanyagokból az egyes talajfeleslegességek mennyit igényelnek.

/ folyt. köv. /

8.20/ju *hc 937*

-5-

bb 9. / műtrágyázási tanácsadó... 1. folyt./-ju

a tanácsadó szolgálat azért kerül kecskényre, mert az itteni egyetemet bizta meg a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium a talajerő gazdálkodással kapcsolatos kísérletekkel és azok országos koordinálásával. a így a szaktanácsadók első-kézből kapnak tájékoztatást a legújabb eredményekről. /mti/

..-

bb 10. csucsvízmű a hernád-parton - körvezetéken továbbítják az ivóvizet

vid-ju ká -cz

1970. október 2.

naponta hatvenezer köbméter ivóvizet fogyaszt miskolc. ezt a mennyiséget a miskolc-tapolcán telepített vízműből, valamint a bükkli karsztforrásokból kapja. a víznyerő helyek hozama azonban tovább nem fokozható. a felmérések szerint a negyedik ötéves tervben megépülő új városrészek, valamint ipartelepek ellátására megközelítőleg újabb harmincezer köbméter jóménőségű ivóvízre lesz szükség. ezért a várostól 12 kilométerre, a hernád kavicsteraszaire új csucsvízművet építenek.

a 250 millió forintos beruházás két ütemben valósul meg. az első ütem kivitelezéséhez már hozzákezdtek. megépítettek hét kilométernyi főnyomó vezeték, s a hernád partján öt kutat mélyítettek. a tervek szerint az első ütem befejeztével, 1973-ban már vizet ad az új csucsvízmű miskolcnak. az új szivattyutelep mellett építik meg a korszerű tisztítóberendezést, a vas- és magántalanítót és a szűrőrendszert. a második ütem kiépítésével napi harmincezer köbméter vizet kap a város.

az új vezeték összekapcsolják a város meglévő hálózatával, de közvetlen kapcsolatba kerül a csucsvízmű a borsodi iparvidéket ellátó regionális vízrendszerrel is. a körvezetéken át a száraz nyári hónapokban arra is lehetőség lesz, hogy szükség esetén a Lázberci víztárolóból miskolc, a hernád menti csucsvízműtől pedig ózd kapjon egészséges ivóvizet. /mti/

..-

8.30/1u 4c 9³⁰

-6-

bb 11. zöldség és gyümölcsfelhozatal

mmé-ju -cz

1970. október 2.

pénteken mintegy 120 vagon áru érkezett a nagyváradi pályára. a nagyobb volumenű cikkek és azok fogyasztói árai a zöldség egységeiben: burgonya 39 vagon, 3.50 forint; vöröshagyma 10 vagon, 4.00 forint; fejeskáposzta 8 vagon, 2 forint; kelkáposzta 2 vagon, 3 forint; paradicsom 2 vagon, 5 forint; zöldpaprika 3 vagon 8.80 forint; alma 26 vagon, 4 forint; körte 8 vagon, 4.40 forint; szőlő 10 vagon, 9 forint; szilva 2 vagon 4.40 forint.

a választékbővítés céljából 6 vagon bulgár, illetőleg albán szőlő érkezett. /mti/

..-

bb 12. kész az első tanácsi-farostlemezzgyári ,, vegyesház,, mohácson

vid-cz-ju

1970. október 2.

mohácson pénteken átadták az első ,, vegyesház,, kulcsait, amely a tanács és a farostlemezzgyár együttes beruházásából valósult meg. a gyár 300.000 forinttal járult az építkezéshez, a többi költséget a tanács fedezte. a négy szintes, szép modern épület tizenhat lakásába a farostlemezzgyári dolgozók családja költözik. úgy tervezik, a következő években további három ilyen lakótömböt emelnek hasonló egyességgel.

a tanácsi-vállalati vegyes-építkezéshez más üzem intézmény is kedvet kapott mohácson, a máv, az aköv, a temaforg vállalat és a bm jelentette be eddig szándékát. a termelő és értékesítő szövetkezetek ugyancsak társas lakó- és irodaház építését tervezik közös beruházásban a dunaparti város központjában. /mti/

..-

bb 13. hazaérkezett a magyar gépipari delegáció

-ju -cz

1970. október 2.

györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével pénteken reggel hazaérkezett brnóból a kgst gépipari állandó bizottsága 50. ülésén résztvevő magyar gépipari delegáció. /mti/

..-

10.33/1u 4c 11⁴

-7-

bb 14. tarka ,,lobió,,, bárányragu, meleg sajtszelet - a gruz konyha ünnepe a budapesti szállóban

t kf/kf-ju -cz

1970. október 2.;

a tbiliszi magyar gasztronómiai hét viszonzásaképpen október 3-11. között a budapest szállóban rendezik meg a gruz konyha ünnepét. a nem mindennapos vendéglátóipari eseményről pénteken délelőtt 1.1. bokheria, a tbiliszi vendéglátó tröszt igazgatója és dr. dobos györgy, a budapest szálló igazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit.

az ünnepi héten a budapest szálló vendégei megismerkedhetnek a speciális gruz ételekkel, este a szálló konyhájában csak a gruz személyzet tevékenykedik, készíti a fogast-szaciviti-diómártással, a tarka ,,lobiót,, a dióval izesített gruz sósletet, a csihirtma módra főzött tyuklevest, a bárányragut, a kaukázusi sasilikot. megkóstolhatják a vendégek khemali mártásos hideg malacsültet, valamint a gruz ételek elengedhetetlen tartozékát az imeriti és a szuguni sajtot. az ételekhez eredeti gruz kenyeret szolgálnak fel, a szálló udvarán épített anyagkemencében frissen sültek naponta.

a vacsora vendégeket ugyancsak eredeti gruz zene, a cicinatella együttes szórakoztatja. /mti/

.-

bb 15. a lotto e heti nyerőszámai

-ju -cz

1970. október 2.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a turkevei vörös csillag filmszínházban megtartott lottósoroláson a 40. játékhetén a következő számokat húzták ki:

25, 33, 37, 46, 65

/mti/

.-

10.57/ju HIF He

-8-

bb 16. több kisgépet kérnek a csongrádi háztáji gazdaságok - ülést tartott a neb

vid-ju ká -cz

1970. október 2.

csongrádban, hazánk legnagyobb zöldségtermelő táján intenzív az árutermelés a háztáji gazdaságokban is. a korai karalábé, a tavaszi saláta és a primőr retek 60-80 százaléka háztájból származik. ezenkívül nagymennyiségű húst, tejet és tojást adnak ezek a kisgazdaságok. árujuk 25 százalékát a tsz-ekkel együttműködve, közösen értékesítik. e hasznos kapcsolatot továbbfejlesztéséről tárgyalt pénteki ülésén a megyei népi ellenőrzési bizottság.

a neb tizenhét tsz-ben tartott vizsgálata alapján megállapította, hogy gyümölcsöző az együttműködés a nagyüzemi és a háztáji gazdaságok között. a Mindszenti tiszavirág tsz-ben háztáji jószágállomány részére a táptakarmány beszerzését magára vállalta a szövetkezet és öntözött legelőt biztosít a tehéntartó gazdáknak. a csongrádi petőfi tsz a háztájból összegyűjti a tejet és közösen értékesítik a hizott sertést, a tojást és a gyümölcsöt is. a nagyüzemi felár 50 százalékát megkapják a gazdák. a forráskuti haladás tsz-ben a tagok tanácsa körül adják ki a háztáji földet, amit több évig használhatnak. sok gyümölcs és szőlőtermelő tsz a növényvédőszer beszerzési áron adja a háztáji gazdaságoknak. a vizsgált 18 szövetkezet közül 14-ben működik háztáji bizottság és négyben háztáji agronómus.

az ellenőrzés során fény derült arra, hogy a háztáji gazdaságok sokszor különösen ilyenkor ősszel - munkaerőhiánnyal küzdenek. éppen ezért több kisgépet: kerti traktort, permetező berendezést, szőlőprést, darálót, sertés önetetőt kérnek. a kérést a neb eljuttatta az illetékes minisztériumokhoz. /mti/

.-

40 12 h

- 9-

bb 17. földmunkagép kezelők vetélkedője a kiskörei vizlépcsőnél
vid-ju ká-cz 1970. október 2.

az épülő kiskörei vizlépcső földmunkáiban érdekelt észak-magyarországi, középtiszavidéki vízügyi igazgatóságok, a kelet-magyarországi vízműépítő, a budapesti vízügyi építő vállalatok, valamint a középtiszai állami gazdaság mélyépítő részlegének fiatal földmunkagép kezelői részvételével pénteken kétnapos vetélkedő kezdődött abázzsalókon.

a huszonöt fiatal az első napon számot adott a gondjaikra bízott gépek műszaki ismereteiről, az üzemeltetésről, a karbantartásról, a biztonságtechnikai előírásokról, majd aktuális politikai és gazdasági kérdésekre válaszoltak.

szombaton, a vetélkedő második napján kerül sor a gyakorlati vizsgára. a fiatalok a kiskörei vizlépcső hatalmas víztározójának építésénél hajtanak végre előírt feladatokat, földnyesést és gátmagasítást. /mti/

--

bb 18. honismereti emlékülés törökszentmiklóson
vid-ju ká -cz 1970. október 2.

törökszentmiklóson pénteken folytatódott a város ujratelepítésének 250-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat. a városi tanács dísztermében ünnepélyesen beiktatták a város új címerét. a honismereti emlékülés második napján a résztvevők megvitatták a krónikairás időszerű feladatait. a témáról dr. lakatos ernő, a pest megyei levéltár igazgatója tartott előadást. ez alkalommal értékelték a felszabadulásunk 25-ik évfordulójára kiírt szolnok megyei helytörténeti pályázatot. előadásban számoltak be a jársági helytörténeti és a törökszentmiklósi járási honismereti kutató munka eredményeiről. az emlékülés alkalmából a szolnok megyei levéltár dokumentumok törökszentmiklós történetéből, címmel kamara-kiállítást rendezett. /mti/

46 12¹⁰

--

-10-

13²⁵ Jk

bb 19. megnyílt a tersánszky emlékkiállítás a petőfi irodalmi muzeumban

t zsu/mné-ju -cz 1970. október 2.

tersánszky józsi jeno életművét, hagyatékát mutatja be az a kiállítás, amelyet pénteken nyitottak meg a petőfi irodalmi muzeumban. a megnyitón jelen volt az író özvegye, valamint számos barátja, tisztelője, a művész világ több neves képviselője.

féja géza, tersánszky pályatársa és barátja nyitotta meg a kiállítást, költői megfogalmazású méltatásával, amelyben fellelevenítette barátjához fűződő emlékeit, beszélt tersánszky európai mértékkel is a szép próza legjobb mesterei közé tartozott - a kritika még sem ismerte el eléggé, sőt a mai napig sem született olyan tudományos értékelés, monográfia amely valós értékeinek megfelelő helyére állította volna tersánszky életművét.

a megnyitó érdekessége volt, hogy lepergették egy magnószalagot, amely eredeti felvételen őrizte a bohémságot kedvelő költő énekét, füttyszavát. /mti/

--

bb 20. országgyűlési tudósítások

i zsu/mné-ju -cz 1970. október 2.

a magyar televízió és rádió szombaton az előző napokhoz hasonlóan beszámolókat sugároz az országgyűlés eseményeiről. a televízió 19 óra 25 perctől 19 óra 55 percig ad tudósítást a parlamenti munkáról, amely előreláthatóan a negyedik ötéves tervről szóló vitát fejezi be, illetve a választási törvény módosításával foglalkozik. a rádió szombaton is a déli és az esti krónikában foglalkozik az országgyűlés munkájával. /mti/

--

-11-

46 12¹⁰

13²⁵ Jk

bb 21. országos szövetkezeti fotokiállítás sopronban

1 ol/ol/ny -cz

1970. október 2.

a 7. országos szövetkezeti fotokiállítást október 11 és 18 között rendezik meg a soproni művelődési házban, a kiállításra 23 szövetkezet 1169 képet küldött be, amelyekből 350-et 9 kategóriában mutatnak be a nagyközönségnek.

a portré-, gyermek-, esküvő-, családi-, reklám-, színes- és műszaki tárgyfotó mellett színházi- és sportriportok fényképeit, s a mai ember életét, hazánk tájait sokoldalúan ábrázoló felvételeket is láthatják a kiállításon az érdeklődők. /mti/

--

bb 22. „füstölnek,, a szőlőhegyek - a jövő héten kezdődik a fűszület baranyában

vid/ká/ny -cz

1970. október 2.

„füstölnek,, a szőlőhegyek baranyában, jelölve annak, hogy megkezdődtek a szüret közvetlen előkészületei: mossák és forrázzák a munkához szükséges darálókat, préseket, puttonyokat, hordókat. az idén - hála a napfényben gazdag őszi időjárásnak - jó minőségű borokra van kilátás ezen a déli fekvésű tájon. szeptember eleje óta négy-hat fokkal javult a szőlőcukortartalma, baranya három nagy borvidékén - a pécsi, a vilány-siklósi és a mohácsi lankákon - 17 ezer holdon érik a fürt. a régi mondás szerint: ha sok hó esik, jó lesz a bortermés. nos, az idei télen nem volt hiány hóban és - a jelek szerint - a várható gazdag termés igazolja ezt a közmondást. a szüret előtti becslés alapján átlagosan husz mázsa feletti holdankénti szőlőtermést várnak. /mti/

--

bb 23. súlyos üzemi baleset sárváron

vid/ká/ny -cz

1970. október 2.

pénteken reggel súlyos üzemi baleset történt sárváron, a győri magyar vagon és gépgyár helyi üzemének építésénél. a munkások magas vasállványt toltak a kazánháztól az épülő üzemi csarnokhoz, s közben az állvány hozzáért a két épület közötti magasfeszültségű vezetékhez. az áramütéstől zsankó vilmos 31 éves és patai józsef 19 éves lakatos életét veszítette. tuifel tiber és nagy józsef kőműves súlyosan megsérült. a sérülteket a sárvári járási kórházban ápolják. a baleset ügyében megindult a vizsgálat. /mti/

--

12.45/ny *hc 13*

-12-

bb 24. időjárásjelentés

-ju -cz

1970. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti október 2-án 12 órakor:

változékony, szeles idő

az enyhébb, nedves, óceáni levegő újabb hulláma a brit-szigeteken és nyugat-európán át áramlik közép-európa felé. ennek hatására az említett területen változékony, felhős többfelé esős az időjárás. a kárpát-medence fölött átmenetileg felszakadozott a felhőzet. a nedves levegő, amely csütörtökön felhős, esős időt okozott közép-európában, ma már a balti-tenger térsége, ukrajna és a balkán-félsziget fölött helyezkedik el.

hazánkban csütörtökön általában borult volt az ég, sokfelé esett az eső, záporos. a lehullott csapadék mennyisége általában 7 mm alatt maradt, de néhány helyen elérte a 11-15, barcsón és szigetváron a 25 mm. a hőmérséklet napközben 11-15 fokig emelkedett. pénteken hajnalra nyugaton 2.-5, máshol 5-10 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt felszakadozott a felhőzet, de a keleti megyék néhány helyen még volt gyenge eső. a hőmérséklet 11 órára a felhősebb helyeken csak 10-14, a derültebb részeken már 14-17 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11,5 fok volt, 3,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, mérsékelten süllyed.

a duna vízállása budapesten: 211 cm.

várható időjárás szombat estig:

nyugat felől megnövekvő felhőzet, többfelé újabb esővel. élénk, időnként erős délnyugati, nyugati, majd északnyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 14-18 fok között. /mti/

--

12.53/ju

hc 1310

-13-

bb 25. nőorvosok vándorgyűlése kazincbarcikán

vid/ká-ju -cz

1970. október 2.

a magyar nőorvosok társaságának észak-magyarországi szekciója pénteken vándorgyűlést rendezett kazincbarcikán. a vándorgyűlésen a borsodi és miskolci nőorvosokon kívül részt vettek a budapesti valamint a debreceni orvostudományi egyetem professzorai is, köztük dr. zoltán imre, a budapesti orvostudományi egyetem rektora.

a vándorgyűlésen több mint harminc előadás tájékoztatót a különböző kórházak nőgyógyászati tapasztalatairól. különös tekintettel a terhességvizsgálásra.

a tudományos ülés alkalmából az ország különböző kórházaiból érkezett mintegy százötven orvos megtekintette a város új, négyszázötven ágyas kórházát, s annak korszerű szülészeti-nőgyógyászati osztályát. /mti/

--

bb 26. új kollégium

t vt/mné-ju -cz

1970. október 2.

pénteken átadták a felsőfokú gépjárműközlekedési technikum új hároméletes klubhelyiséggel, étteremmel, könyvtárszobával, színházteremmel ellátott 60 szobás kollégiumát. a diákok máris elfoglalták a kényelmes, kétszemélyes szobákat.

új otthont kapott az összes vidéki hallgató, sőt a fővárosi munkásszármazású hallgatók jelentős része is. kollégista ma már a technikum összes nappali tagozatos hallgatójának körülből a fele.

az új kollégium átadásával két parcnnyire kerül iskolájától az a 45 hallgató is, akik eddig a szabadság-hegyről, a mátyás király uti kollégiumból jártak be és naponta három órát utaztak. /mti/

--

13.12/ju

-14-

hsv

bb 27. díszdoktoravató ünnepség az eötvös Lőránd tudományegyetemen

t nn/mné-ju -cz

1970. október 2.

az eötvös Lőránd tudományegyetem tanácsa péntek délelőtt a „doctor rerum naturalium honoris causa”, címmel a természet-tudományok díszdoktorává avatta pjotr alekszandrovics rehbinder-t, a szovjetunió tudományos akadémiajának rendes tagját, a moszkvai állami Lomonoszov egyetem tanszékvezető professzorát.

a díszgyűlésen megjelent polinszky károly, művelődésügyi miniszterhelyettes, a magyar tudományos akadémia több tagja, a társegyetemek, különféle tudományos intézmények, testületek képviselői, valamint nagyszámu érdeklődőt volt f.j. tyitov, a szovjetunió nagykövete, s a követség több tagja.

nagy károly, az eötvös Lőránd tudományegyetem rektorának ünnepi megnyitó beszéde után káta imre, megbízott dékán ismertette p.a. rehbinder akadémikus, a lenin-díj, a lenin-rend, a szocialista munka hőse és más jelentős kitüntetések birtokosának munkásságát. a szónok hangsúlyozta: a határterületi jelenségek feltárásában, a polaritások kiegyenlítésében, a diszperz rendszerek és sok más kémiai terület problémáinak megoldásában mérföldkövet jelent a szovjet tudós tevékenysége. a kolloid-kémia és a fizik-kémia mechanika terén elért kimagasló tudományos eredmények mellett p.a. rehbinder a magyar szaktudománnyal való bensőséges, gyümölcsöző kapcsolatok kiépítéséért kapta me a kitüntetést.

a felavatási ceremónia után a szovjet vendég köszönetet mondott a megtiszteltetésért és beszámolót tartott legújabb kutatásairól.

végül nagy károly rektor megköszönte az új díszdoktor hozzászólását és berekesztette az ünnepi közgyűlést. ezt követően az egyetem vezetősége, a karok vezetői és az illusztris vendégek a rektori tanácssteremben szűkkörű megbeszélésre ültek össze. /mti/

--

13.25/ju

-15-

he

bb 28. magyar-bolgár barátsági gyűlés nyirbogdányban

vid/ká-ju -cz

1970. október 2.

bulgária felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából magyar-bolgár barátsági gyűlést tartottak pénteken a nyirbogdányi ásványolajipari vállalat kulturtermében. a gyűlésen részt vett és beszédet mondott hriszto mladenov, a bolgár kulturális központ igazgatóhelyettese. /mti/

--

bb 29. tiszántuli néprajzosok találkozója nyiregyházán

vid-ju ká -cz

1970. október 2.

tiszántuli néprajzosok kétnapos találkozója kezdődött pénteken nyiregyházán. az első napon a sóstói krudy-szálló különtermében dr. gunda béla egyetemi tanár, a történelemtudományok doktora, néprajzkutató a tiszántul néprajzról, ezen belül a pásztorkodás kutatásának eredményeiről, csiszár árpád múzeum igazgató a beregi tiszahát néprajzi értékeiről tartott előadást.

a találkozó résztvevői szombaton beregi tanulmányut-
ra indulnak. ellátogatnak a vásárosnaményi muzeumba, meg-
tekintik a bereg érdekesebb népi és műemlékeit, köztük a vá-
mosatyai fatornyot, a csarodai templom-freskókat, a tákosi
településformát, a tarpai háztípusokat. /mti/

--

bb 30. diákothont avattak kiskőrösön

vid-ju -cz

1970. október 2.

százhatvan személyes diákothont kapott a kiskőrösi petőfi sándor gimnázium. a jól felszerelt új középiskolai diákothont pénteken avatták fel. ezzel némileg enyhültek a körzetesítési gondok is a kiskunsági járási székhelyen, mert az intézményben átmenetileg helyet kapott a tanyai ál-
talános iskolások egy csoportja is. /mti/

--

13.35/ju

He 14 IT

-16-

bb 31. kitüntetés

-ju -cz

1970. október 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa tóth annának, a textil-
ipari dolgozók szakszervezete főtítkárának eredményes mun-
kássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka
vörös zászló érdemrendje kitüntetést adományozta. a kitün-
tetést losonczy pál az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt
a kitüntetés átadásánál gáspár sándor a szot főtítkára és cse-
terki lajos az elnöki tanács titkára. /mti/

--

bb 32. kéntelenített gázolaj - megkezdtek az üzemszerű terme-
lést az első hazai gázolaj kéntmentesítőben

vid-ju -cz

1970. október 2.

a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepén sikere-
sen . befejezték a próbákat és megkezdtek az üzemszerű terme-
lést az első hazai kéntmentesítő gyáregységben. az új létesít-
ményben a sok kellemetlenséget okozó kéntvegyületektől szabadítják
meg a gázolajat. az eddig készített gázolajok ugyanis egy száza-
léknyi kéntvegyületet tartalmaznak, s ez sok szempontból káros.
a ként égéstermékai szennyezik a levegőt és megrövidítik a moto-
rok élettartamát. az évi 340.000 tonna teljesítményű új sző-
nyi üzemből 0.2 százalék alá szorítják a gázolaj kénttartalmát.

a mintegy 150 millió forintos költséggel épített korszerű
létesítményt leningrádi mérnökök tervezték és ugyancsak szovjet
szakemberek közreműködésével építették fel. a berendezések 70
százalékát is a szovjet ipar szállította. a többi magyar és
nyugatnémet gyártmányu.

a gázolajból eltávolított kénthidrogén hasznosítására
is új üzemet építettek. az egy-két hét múlva elkészülő clausz
rendszerű, ndk gyártmányu új blokkban a kénthidrogénből szilárd,
lemezes ként állítanak majd elő. a mesterségesen gyártott ként
elsősorban a vegy- és gyógyszeripar hasznosítja. /mti/

--

13.45/ju He 14 IT

-17-

bb 33. hetvenöt éves az állami anyakönyvezés

1 bc/hné/ny -öz

1970. október 2.

hetvenöt évvel ezelőtt, 1895 októberében lépett életbe Magyarország az állami anyakönyvezésről szóló, 1894. évi 33. törvény. ez csakugy, mint a polgári házasságkötésről szóló - vele egyidejűleg hatályba lépett - törvény az akkori idők politikai harcainak jelentős eredménye, demokratikus vívmány volt. bevezetésével kizárólagosan állami feladattá vált az anyakönyvezés.

Magyarországon ezt megelőzően is vezettek az egyházak anyakönyvi nyilvántartásokat, ezek azonban természetesen csak saját tagjaikra terjedtek ki, s egymástól is eltértek. az állam felismerte e nyilvántartások jelentőségét; így egy 1827-ből származó törvényi rendelkezés szerint az egyházak két példányban voltak kötelesek az anyakönyvet vezetni, s az egyik példányt év végén a megyei, városi levéltárnak, tehát állami hatóságnak megőrzésre átadni.

a törvény, életbeléptével a korábbi helyzettel szemben egyszerűsödött az anyakönyvezés, országosan is áttekinthetővé, értékelhetővé váltak a bejegyzésekben rögzített adatok. a törvény közhitelűséggel ruházta fel az anyakönyveket: a bennük foglalt adatokról tehát az állam tanúsítja, hogy a valóságnak megfelelnek, s ezt semmilyen más formában sem kell az állampolgároknak igazolniuk.

az anyakönyvek a születésekre, a házasságkötésekre és a halálesetekre, általában a személyi állapotra vonatkozó adatokat tartalmazzák. a bennük rögzített adatoknak napjainkban jelentős szerepük van a népgazdasági tervezésben is. így például a születések száma eligazítást ad arra, hogy hány óvodás, iskolás gyermekre lehet számítani, a házasságkötések számának alakulása az új családok alapításával kapcsolatos társadalmi kérdésekre hívja fel a figyelmet, a halálesetek számából és okaiból az egészségügyi szervek vonhatnak le következtetéseket. az anyakönyvi adattár a későbbiekben alapja lehet a gépesített nyilvántartásnak is, hiszen minden olyan adatot tartalmaz, amely a személyek azonosítására szükséges. /mtl/

-.-
-18-

13.50/ny *ke 15*

bb 36. tanácskozás a textilipari dolgozók közművelődéséről

1 sz/pv/ny -cz

1970. október 2.

a közelmúltban megtartott országos nevelésügyi konferencia tapasztalatai nyomán és a szakszervezet legutóbbi kongresszusi határozatainak végrehajtása szellemében a textilipari dolgozók szakszervezetében pénteken a textilipari munkások közművelődésének politikai, kulturális nevelésének kérdéseiről tanácskoztak szakszervezeti és vállalatvezetők, szocialista brigádvezetők, valamint a kulturotthonok, könyvtárak, művelődési intézmények képviselői.

apró józsefnek, a szakszervezet titkárnak megnyitó szavai után virizslai gyula, a szot titkára tartott előadást a nevelőmunka néhány időszerű kérdéséről. ezt követte baranyai tibornénak, a textiles szakszervezet titkárnak korreferátuma, amelyben vázolta, milyen tényezőket kell figyelembe venni a dolgozók tudatformálásánál, szakmai általános műveltségük fejlesztésére kitzított feladatokról. a textilipar több mint 100.000 dolgozójából 95.000 nő, mintegy 60 százaléka 30 éven aluli. 45.000-en dolgoznak három műszakban és munkájuk családjuk el látása mellett viszonylag kevés idő jut a továbbtanulásra. a munkások 26.5 százaléka vidékről jár munkahelyére. mindezek ellenére a dolgozók nagyszámban vesznek részt a szocialista és a szocialista címért küzdő brigádokban és minden negyedik munkás továbbtanul vagy résztvesz az oktatás valamilyen formájában. a textilipar átfogó rekonstrukciójának idején fokozott feladat hárult a szakszervezetekre abban is, hogy segítsék a munkások, elsősorban a nők szakképzettségének növelését, hogy a korszerű gépeket hamar megismerjék, az új technológiákat könnyen elsajátítsák. /mtl/

-.-

bb 34. a hungarotex dolgozóinak árvizi műszakja

1 sz/pv/ny -cz

1970. október 2.

szombaton a hungarotex dolgozóinak 120 fős csoportja foglalta el a téglagyártók helyét az egyébként szabad-szombatos pilisborosjenői téglagyárban, hogy négy brigádjuk az árvizkárosultak megsegítésére, házaik építésének befejezéséhez közreműködjön néhány tizezer téglagyártásban. /mtl/

-.-
-19-

13.55/ny *ke 11*

bb 35. művész az iparban - kiállítás

t sz/pv/ny -cz

1970. október 2.

az iparban tevékenykedő iparművészeknek - a nagyüzemileg, nagy sorozatban előállított termékek tervezőinek - az iparművészeti tanács művész az iparban című kiállítás-sorozatában alkalmat ad arra, hogy munkáikkal, elképzeléseikkel a nyilvánosság előtt jelentkezzenek. pénteken az iparművészeti tanács bacsó béla utcai bemutató termében hárskúti lászló tervező-művésznek a magyar posztógyár főmérnökének gyapjuszövetéből, gálné bácsi emiliának a hazai pamutszövőgyár szövöttanyag-tervezőjének textiliáiból, valamint dosztig olgának, a divattervező vállalat iparművészének és szabó albertnek a férfi-fehérnemű-gyár tervezőjének legújabb ruha-, kabát, illetve fehérnemű modelljeiből nyílt kiállítás. a kiállítás megnyitása előtti tájékoztatón a tervezőművészek beszámoltak eddigi munkásságukról, a pályázatokon, külföldi kiállításaikon elért sikereikről. /mt1/

-. -

bb 37. gépkocsivezetők jutalmazása

vid/ny -cz

1970. október 2.

az ország legjobb skoda tehérgépkocsi vezetőit pénteken megjutalmazta a szombathelyi 12-es autójavító vállalat. a nép-gazdaság különböző ágazataiban üzemeltetett skoda 706. típusu tehérgépkocsikat ez a vállalat újítja fel. most első ízben száz olyan gépkocsivezetőnek nyújtottak át jutalmakat, akik 100.000, 150.000 és 200.000 kilométert tettek meg járművükkel fődarab csere nélkül. /mt1/

-. -

bb 40. virágkiállítás és virágkötészeti bemutató nyíregyházán

vid/kz/ny -cz

1970. október 2.

a kertészeti egyesület és a nyíregyházi kertészeti vállalat virágkiállítást, és virágkötési bemutatót rendezett pénteken nyíregyházán. a kiállításon kelet-magyarország legszebb dísznövényeit, virágait láthatták az érdeklődők, a virágkötészeti bemutatón budapest, debrecen és nyíregyháza legügyesebb kertészei mérték össze tudásukat. szombaton iwaki toshiko japán virágkötő művész nő külön bemutatót tart. /mt1/

14. 10/ny

-20-

bb 38. változott-e a hévizi tó iszapjának gyógyászati értéke?
- hidrológus konferencia hévizen

pv-ju -cz

1970. október 2.

csökkent-e a hévizi tó iszaphozama, történt-e változás a tó gyógyászati értékeiben, milyen ökológiai változások tapasztalhatók az európai hírű gyógyhely természetes környezetében? - ilyen kérdések szerepeltek a hidrobiológus napok pénteki programjában.

a csütörtöki tihanyi ülés után pénteken a hidrobiológiai kurióriumokat kínáló hévizi gyógytó fizikai és élettani viszonyait vitatták meg a szakemberek. a többi között beszámoltak arról, hogy nem csökken a forrástó iszaphozama. a közhiedemmel ellentétben a hévizi tó krátere az iszapnak csak kis részét lövell fel. a tölcserből fel tuduló viszonylag nagy vízmennyiség a tőzegtömeget omlasztja és így alakítja ki sajátos kevert iszaptömeget. a tőzegutánpótlás szinte automatikus, mert az „elfogyasztott”, mennyiség helyébe újabb tőzegtömeg kerül.

a hévizi tó iszapja - ha laboratóriumi módon némi változás ki is mutatható -, lényegesen nem változott, gyógyerejéből nem vesztett. a szakorvosok hangoztatták, a kiszedett iszap is értékes gyógytényező, a leghatásosabb gyógyítást azonban a víz magas hőfoka, az iszap fizikai és kémiai összetétele, aktív szulfidja és szervesen töltött kén tartalma együttesen idézi elő.

a kutatók felfigyeltek a növényzet néhány egyedülálló biológiai érdekességére is. a tavat azonban - mint hangoztatták - a kutatók körében eddig nem övezte olyan érdeklődés, mint amelyet érdekességei és sajátos viszonyai révén megérdemelne. az ülésen megállapodás született behatóbb kutatómunka tervezésére és egy részletes tudományos kiadvány megjelentetésére is. /mt1/

-. -

bb 39. fogadás a mongol nagykövetségen

t fe/se-ju -cz

1970. október 2.

zsamcin bolod a mongol népköztársaság budapesti nagykövete a magyar-mongol barátsági és együttműködési szerződés megkötésének 5. évfordulója alkalmából pénteken fogadást adott a nagykövetségen.

/folyt. köv./

-21-

bb 39. / fogadás... 1. folyt./-ju

a fogadáson megjelent fenér lajos az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, cse-terki lajos, az elnöki tanács titkára, dégen imre államtitkár, az országos vizügyi hivatal elnöke, puja frigyos a külügyminiszter első helyettese, jávor ervin az országos tervhivatal elnökhelyettese, demeter sándor a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, mátyás lászló a hazafias népfront országos tanácsának titkára, valamint a politikai, gazdasági és társadalmi élet számos más képviselője.
/mti/

..-

bb 42. hajdusági turnén a battonyai nemzetiségi együttes

vid/kz-ju -cz

1970. október 2.

négynapos hajdusági turnén a induló pénteken a battonyai nemzetiségi együttes. a magyar, román és dólsláv lakosú község fiataljai a magyarországi románok demokratikus szövetségének szervezésében a következő napokban debrecen környékének románlakta falvakban vendégszerepelnek. a népek barátságá-já jegyében megrendezett műsoros esteken magyar, román, dólsláv és német táncokat, népdalokat, zeneszámokat és rövid jeleneteket mutatnak be. /mti/

..-

bb 43. egy hónap alatt 1.800 ifjusági takarékbetét könyvet váltottak győr megyében

vid/kz-ju -cz

1970. október 2.

az országos takarékpénztár győr-sopron megyei igazgatóságán pénteken kollár tiber, a győr-sopron megyei kisz bizottság első titkára és holndonner kálmán az otp győr megyei központjának igazgatója az ifjusági takarékbetétek alakulásáról tájékoztatta a sajtó képviselőit. mint elmondották, a megyében rövid harminc nap alatt 1.800 ifjusági takarékbetétkönyvet váltottak a 14-26 év közötti fiatalok, illetve azok szülei, hogy öt évi takarékoság után öt százalékos kamat, plussz egy százalékos prémium mellett pályájuk megindulásához jelentős összeghez, lakásvásárlás, vagy építés esetén pedig nagyobb összegű kölcsönhöz juthassanak. a fiatalok, vagy szüleik általában a havi 200 forintos betétet választották. úgy itélik, ez lesz a megyében a legnépszerűbb takarékosági forma. /mti/

..-
-22-

14.30/ju 4c

bb 41. ülést tartott a kneb

mné/ny -cz

1970. október 2.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság. napirendjén szerepelt az egészségügyi intézmények orvosi műszer és berendezés ellátásának vizsgálata. a jelentést fischer imre, a kneb munkabizottságának vezetője, a magyar műszeripari egyesülés nyugalmazott elnöke terjesztette elő. a napirend tárgyalásán résztvett az országgyűlés szociális, egészségügyi bizottságának képviselőjében dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének helyettes elnöke és dr. petri gábor, a szegedi orvostudományi egyetem 1-es számú sebészeti klinikájának igazgatója.

a fővárosban és öt megyében 128 egészségügyi intézménynél vizsgálták meg, hogyan vannak azok ellátva a diagnosztikához és gyógyításhoz nélkülözhetetlen műszerekkel, berendezésekkel. jelentős értéket mintegy 2.3 milliárd forintot képvisel az egészségügyi műszerparkja, de ennek egy része elavult, selejtezésre vár, nem felel meg a korszerű gyógyítás igényeinek. az egészségügyi költségvetés évről-évre emelkedő összegével és arányával nem tartottak lépést a műszerekre, berendezésekre fordított beruházások, sőt az utóbbi két évben összegszerűen csökkentek. ezen az aránytalanságon kíván javítani a negyedik

ötéves terv egész egészségügyi előirányzata. további nehézséget okoznak az elosztás problémái. helyenként nagyértékű műszerek találhatók kihasználatlanul, máshol hiány van egyszerű, a beteg-ellátáshoz naponta szükséges eszközökben is. lassan halad előre az egészségügyi ellátás műszaki-technikai színvonalának emelését célzó, a távlati tervekkel összehangolt koncepciók realizálása. a gyógyításban nem tudják megfelelően hasznosítani a technika eredményeit. az orvosi műszereket gyártó ipar jelenlegi érdekeltiségi rendszere, melynek folytán termékeinek 80 százalékát exportálja, háttérbe szorítja egészségügyi intézményeink ellátását, korszerű jóminőségű műszerekkel. további nehézségeket okoz az egészségügyi intézmények műszaki szakemberhiánya, s a szűk javítókapacitás. a kneb javaslatait megküldi az egészségügyi minisztériumnak és az érdekelt főhatóságoknak, továbbá az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága következő ülésen megtárgyalja a vizsgálat tapasztalatait és a szükséges intézkedéseket.

/folyt köv/
14.30/ny

-23-

M 15-20

v

bb 41. ülést tartottfolyt/ny

ezután dr. csernyi ferenc, a kermi igazgatója a kneb vizsgálatának vezetője terjesztette elő az egyes ruházati cikkek, építőanyagok és épületszerkezetek minőségének, a minőségvédelmi rendszer működésének és az ár-minőség összefüggéseinek témakörében folytatott vizsgálat megállapításairól készült jelentést. a kneb a jelentést a minisztertanács elé terjeszti.

végül a bizottság elfogadta a lakossági szolgáltatások fejlesztésére hozott kormányhatározat eddigi végrehajtásának vizsgálatához készített irányelveket. /mti/

--

bb 45. ,, befagytak,, a kiskunsági kertészetek

vid/kz/ny -cz

1970. október 2.

kártett az elmúlt napok meglehetősen hideg időjárása a bács-kiskun megyei kertészetekben. az egyébként is kései termésből több száz vagonnyi paradicsom és paprika ment tönkre. az egész idényben vontatott zöldség- és gyümölcsfelhozatal most egyik napról a másikra elakadt. a mék bács megyei telepén az eddigi zöldség- és gyümölcsforgalom ötezer vagonnal volt kevesebb, mint más években. paprikából a tervezett 900 vagonnal szemben 418 vagonnyit vásároltak fel. a paradicsomnak is csak 50 százaléka érkezett be. a gyümölcsfélélékből hasonlóan alakult a forgalom. a kereskedelmi szerveken kívül az ipar és nyersáru-hiánnyal küzdött az idén. egyes termékféleségekből a vártnál 30-40 százalékkal kevesebbet dolgoztak fel. a mostani enyhe napsütés már nem hasznosul a kertészetekben, sőt a szőlőültetvényeken sem. a hajnali fagyoktól ,, megperzselődött,, levelek nem képesek az energia továbbítására, s ezért a szürettel sem várnak már a termelők.

a csökkent felhozatalt csak napok múltán észlelik majd a piacokon, boltokban a fogyasztók, mert nagy mennyiségű tartalék-áru van raktáron. /mti/

--

-24-

14.45/ny

M 1 85

bb 44. a körszínházról a körszínházba viszik milton remekét - ,, az elveszett paradicsom,, a tháliában

1 zsu/ny -cz

1970. október 2.

a körszínházról a körszínházba viszik milton remekét: október 3-án szombaton bemutatják a thália színházban ,, az elveszett paradicsom,, című eposz színpadi változatát, amely rendkívüli sikert aratott a nyáron a városligetben. a július 10 és augusztus 2 között megtartott előadás mindegyikén telt ház előtti játszottak a színészek, s több mint 10 ezren látták a színházi ritkaságnak számító darabot.

a szombati körszínházi premieren változatlan diszlettel, statisztériával és az eredeti szereposztással adják elő ,, az elveszett paradicsom,,- ot: ádámot kozák andrás, évát vnczel vera, a sátánt bitskey tiber alakítja. az atya balázs samu lesz. a későbbiekben azonban újabb művészek is fellépnek: évát vnczel verával felváltva drahotá andrea is játssza október 5-től, a sátán szerepében pedig bitskey tiber mellett mécs károly is bemutatkozik október 10-től. /mti/

--

bb 46. édesség és borkiállítás nyiregyházán

vid/kz/ny -cz

1970. október 2.

az ország 18 állami gazdasága és a szerencsi cukorgyár közös kiállítást rendezett pénteken nyiregyházán. a borterme-
lő gazdaságok 145 féle palackozott borral jelentek meg, a szerencsi cukorgyár száz termékét állította ki.

a kiállításon résztvevő állami gazdaságok vezetői elmondták, sikerrel vették fel a versenyt olyan híres borterme-
lő államokkal is, mint franciaország és olaszország. jelenleg 15 nyugati államban vásárolják a magyar borokat. a külföldi kereslet tovább nő. az idén még az észak- és délamerikai államok is kértek ,, izelitőt,, a magyar borokból. nagy tételű megrendelésekre számítanak. /mti/

14.40/ny

--
-25-

M 1 85

bb 47. az építőipar fejlesztéséről tárgyalt a tolna megyei tanács

vid/kz/fné-ju -cz

1970. október 2.

tolna megye építőipara a harmadik ötéves terv időszakában a tervezettnél és az országos átlagnál egyaránt lényegesen nagyobb ütemben fejlődött. ezt a fejlődési tendenciáját a következő tervidőszakban is megtartja: 1971-75 között 1.3 milliárd forintról 2 milliárd fölé emelkedik az évi kapacitása. a gyorsütemű fejlődés ellenére - főleg technológiai szempontból - a megye építőipari szervezetének felkészültsége nem kielégítő. a negyedik ötéves terv építőipari feladatai meghaladják a megye építőiparának teljesítőképességét - mutattak rá a tolna megyei tanács pénteken szekszárdon megtartott ülésén. a tanács éppen ezért megalázkodással vette tudomásul, hogy a megye legnagyobb építőipari szervezete - az állami építőipari vállalat - megkezdte technológiája korszerűsítését, s ennek során többek között egy, évi 800 lakás építését biztosító polidom üzemet szerel fel, megoldja továbbá a térzsálas technika bevezetését. elhatározta a tanács azt is, hogy elősegíti a bétaszéki tégl- és cserépgyár építésének meggyorsítását. ezen kívül egy, évi 200 ezer köbméter teljesítőképességű kavicskotró- valamint betontermékeket előállító üzemet hoznak létre. /mti/

--

bb 48. politikai szakkör a kecskeméti uttörőházban

vid/kz-ju -cz

1970. október 2.

pénteken nyitott a kecskeméti uttörőház. munkatársainban 27 szakkörben 900 gyerek tevékenykedik majd. itt működik az ország egyetlen politika szakköre. foglalkozását a magyar rádió ifjúsági osztálya is műsorra tűzte. nagy sikere van ezenkívül a nemzetközi levelező klubnak. tagjai a népidemokratikus országok uttörőivel tartanak kapcsolatot és évente több mint félezer levélváltásra kerül sor. sok barátot szereztek a Lenin centenáriumi alkalmából a szovjet pionirok közül. az idén további uttörőházakkal keresnek kapcsolatot. levelet váltanak többi között szovjet, lengyel, cseh uttörőkön kívül ndk-beli pajtásokkal is. /mti/

--

14.59/ju

-25-

M-150

bb 49. rendőrségi hírek

1 zsu/zsu-ju -cz

1970. október 2.

a győr-megyei markotaböggöde községben erdélyi ferenc 24 éves hegesztő a lakásán egy benzines hordót hegesztett, amely a benzingőztől felrobbant, s a fiatalember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a balesetet - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint - erdélyi ferenc gondatlansága okozta.

x x x

a pusztaszabolcsi vasútállomáson tolatás közben figyelmen kívül két vagon közé lépett timli józsef 34 éves segédnagykás, máv alkalmazott, s olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

x x x

tiszaföldvár külterületén egy autóbusz elütötte varga gábor 49 éves technikust, aki motorkerékpáron haladt. a motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

x x x

ittasan, figyelmen kívül vezette személyautóját dr. szendrák ferenc 39 éves állatorvos, és szalonka község belterületén elgázolta kövesdi jános 61 éves éjjeliőrt, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte a személyautó vezetőjét.

x x x

/ folyt. köv./

15.20/ju

M-150

-27-

bb. 49. / rendőrségi hírek ... folyt./ 11

nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személyautóját somogyi rudolf 36 éves tervező. bicske határában az autóval megcsuszott, keresztbe fordult az uton és nekiütközött egy csehszlovák autóbussz. a baleset következtében somogyi rudolf és utasa rosos istvánné 54 éves geodéta a helyszínen meghalt. vizsgálat indult a baleset ügyében.

x x x

körültekintés nélkül ment át az uton nyársapát külterületén zsánberger józsefné 71 éves ceglédi lakos egy személyautó elütötte és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

x x x

kistarcsán féktávolságon belül lépett egy személyautó elé barti béla 42 éves asztalos, az autó elütötte és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

x x x

rakamaz községben figyelmetlenül vezetett egy gömpert köböl istván 24 éves gépkocsivezető. a járművel felborult és alákerült olyan súlyos sérülést szenvedett hogy a helyszínen meghalt./mt1/

--

bb. 53. kiállítás a miskolci herman otto muzeum képzőművészeti anyagából

vid ká/11 cz

1970. október 2.

első alkalommal mutatták be a nagyközönségnek a miskolci herman otto muzeum képtárának legértékesebb festményeit a miskolci városi képtárban pénteken nyílt kiállításon.
/folyt.köv./

- 28 -

MA 15⁵⁰

bb. 53./ kiállítás ... folyt./ 11

a hetven éves muzeum gazdag anyagából nyolcvanöt olajfestményt állítottak ki. a tárlat anyaga két korszakot ölel fel. az egyik a 19. század festészetének reprezentánsait mutatja be, a másik a két világháború közötti időszak magyar festészetéből nyújt képet. a tárlaton több olyan festőművész is szerepel, akiket szorosabb szálak fűztek miskolchoz. /mt1/

--

bb. 50. makarenko plakettel tüntették ki a dunaujvárosi szakmunkásképző iskolát

vid kz/11 cz

1970. október 2.

pénteken ünnepelbe a dunaujvárosi 316. sz. szakmunkásképző iskola alapításának 15. évfordulóját. a másfél évtized alatt 3500 fiatal szakmunkást képzett kétezerháromszázat a dunai vasmű alkalmazott közülük munkája elismeréseként a vasműtől vörös selyem zászlót a fejér megyei tanácstól a „szocialista pedagógiáért”, elnevezésű makarenko emléklakettet kapott az iskola. a szabolcs-szatmár megyei árvizkárok helyreállításában résztvevő 160 tagu tanulócsoport vezetőjének serleget adtak át, s bejelentették, hogy az árvíz-sújtotta - jánkmajtis községben azt az utcát, ahol a dunaujvárosi szakmunkástanulók példamutatóan és eredményesen dolgoztak, „dunaujváros utcának”, nevezik el. /mt1/

--

bb. 52. értékelték a bogdánfy ödön-pályázat eredményét

1 sb/pv/11 cz

1970. október 2.

lezárult a magyar hidrológiai társaság és az országos vízügyi hivatal 1970. évi bogdánfy ödön pályázata. a hidrológiai tudományos kutatásokra ösztönző pályázat eredményét most értékelték a bíráló bizottság. eszerint 4500 forintos első díjjal jutalmazta domokos miklósnak a vízkészlet-gazdálkodásról készített tudományos dolgozatát. a 3500-3500 forintos második díjat érdemelte ki szlabóczky páál és csanády mihály tanulmánya, s 2500 forintos harmadik díjat kapott gajárszky győző. /mt1/

--

15.45/11

- 29 -

MA 15⁵⁰

bb. 54. Ibusz Irodavezetők Országos Tanácskozása síófokon

vid kz il cz

1970. október 2.

pénteken síófokon megkezdődött az ibuszhoz tartozó bel- és külföldi irodák vezetőinek kétnapos szakmai tanácskozása. először gombos róbert, a balatoni ibusz igazgatóság vezetője ismertette a síófokon létrehozott önálló iroda tevékenységét. rámutatott, hogy az idén 79. 521 vendég, 384. 688 vendégnapot töltött a balaton mellett lévő szállodákban az ibusz szervezésében. a nyugati vendégek száma meghaladta a 46 ezret, ők több mint 212. 440 vendégnapot vettek igénybe.

a két napos találkozón résztvevő mintegy 200 idegenforgalmi szakember a tanácskozás után balatonkörüli kiránduláson vesz részt. megismerkednek hazánk legnagyobb idegenforgalmi központjának érdekességeivel. szállodáival és egyéb létesítményeivel./mti/

--

bb 51. a tavalyihoz hasonló termésátlag - félidőnél a burgonyaszedés

i jf/ pv bh -cz

1970. október 2.

a mezőgazdasági nagyüzemekből érkező jelentések szerint félidőköz érkezett a burgonyaszedés szezonja. az elmúlt két hét kedvezett a betakarítóknak, kisebb gondot okoz azonban a csütörtök-pénteki esőzés, amely egyes helyeken megakadályozta a munkát.

a lakosság ellátása szempontjából igen lényeges vövényi kultúra vetésterülete hazánkban az elmúlt 10 évben csaknem száz-ezer holddal csökkent. a kisebb érdeklődést a szakemberek általában a természetben lévő fajták leromlására és más, többnyire gazdasági okokra vezetik vissza. a csökkentett vetésterületről éveken át nem is tudták fedezni a hazai igényeket. még 1968-ban is nagyobb tételeket kellett behozni Lengyelországból, hogy elegendő burgonya kerüljön a piacokra.

/folyt.köv./

- 30 -

NA 1715

mm

bb. 51. / a tavalyihoz hasonló termésátlag / bn

a tavalyi és az idei tapasztalatok arra utalnak, hogy a „burgonyafronton”, fokozatos javulásra lehet számítani. az elmúlt év után idén újra annyi burgonyát tud biztosítani a mezőgazdaság, amely elegendő a belkereskedelem „kiszolgálására”, a termésátlag országosan a tavalyihoz hasonlóan alakul, ami lényegében azt jelenti, hogy nem lesz szükség behozatalra, a 260-270 ezer holdas termőterületről elegendő burgonya kerül a raktárakba, prizmákba.

többnyire olyan fajtaikat takarítanak be, amelyek megfelelnek a hazai ízlésnek, tehát többnyire nem sárga, hanem fehérhúsúak.

az idei termés túlnyomó részét a mezőgazdasági nagyüzemekben gépekkel takarítják be. kézimunkára már csak ott van szükség, ahol kisebb a terület és nem érdemes a gépeket kivezérelni a határba./mti /

--

bb 53. befejezte munkáját a keresztyén békekonferencia - jövőre összehívják a iv. kongresszust

t fe/mné bh hgy

1970. október 2.

a szeptember 29 és október 1 között budapesten ülésezett keresztyén békekonferencia munkájáról, a tanácskozáson elfogadott határozatok jelentőségéről, a mozgalom további terveiről tájékoztatták pénteken a hazai és külföldi sajtó képviselőit.

a bartha tiberius püspök, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnöke, a keresztyén békemozgalom magyar alelnöke elmondotta: megvitatták a békét érintő valamennyi legfontosabb nemzetközi kérdést és megvizsgálták, mely területeken nyuthatnak a keresztyének segítségét a világ békéjének megteremtéséhez és megerősítéséhez. nyikogyim leningrádi metropolita, a keresztyén békemozgalom tanácsadó testületének elnöke emlékeztetett arra, hogy magyarország fővárosában megrendezett mostani tanácskozást két jelentős dátum fémjelzi: magyarország felszabadulásának 25. évfordulója és a magyar keresztyén egyház ezeréves jubileuma.

/folyt. köv./

- 31 -

NA 1720

bb 55. /befejezte munkáját ... 1. folyt./ bh

a konferencia - amint az az elfogadott határozatokból is ki-
tűnik - a nemzetközi helyzetet elemezve azon fáradozott, -
mondotta - hogy megtalálja az utját és módját annak, miként
támogassa az egyház és az egyén még hatásosabban a világbéke
megvédésére irányuló törekvéseket. a keresztyén békemozgalom
teljes súlyával támogatja a vietnami nép szabadságharcát, a
közép-keleti kérdés békés megoldását, az európai biztonság
megteremtését. jövőre összehívják a keresztyén békeharcosok
találkozóját az európai biztonság kérdéseinek megvitatására.

a konferencián szóba kerültek az ugynevezett harmadik vi-
lág lakosainak életkörülményei, igazságtalan szociális és gaz-
dasági helyzete. a konferencia határozatban rámutat, mindaddig
megvalósíthatatlan a világbéke, amíg nem szűnnek meg a szoci-
ális igazságtalanságok, az embernek, ember által való kizsák-
mányolása a faji megkülönböztetés. a konferencia résztvevői
aggódalmukat fejezték ki a tömegpusztító fegyverek, és az em-
beriséget veszélyeztető környezeti bántalmak, a levegőt szennye-
ző, s a természetet pusztító mérgező vegyianyagok alkalmazása
miatt. annak a reményüknek adtak kifejezést, az ensz mindent
elkövet, hogy az emberek millióinak a béke és biztonság iránti
vágyát valóra váltsa. ebben az értelemben a konferencia levelet
intézett u thant-hoz az ensz főtitkárához.

a konferencián megvitatták a keresztyén békemozgalom szer-
vezeti kérdéseit is, s elhatározták, hogy 1971-ben prágában
megrendezik a iv. összeresztyén béke világkongresszust.

a konferencia felhívással fordultak a világ keresztyéneihez,
s a különböző békemozgalomokhoz, hogy támogassák a most buda-
pesten elfogadott határozatok végrehajtását. alekszej koszigin
szovjet kormányfőhöz és willy brandthoz, az nszk kancellárjához
intézett levelükben pedig a konferencia résztvevői üdvözlük az
augusztusban moszkvában aláírt szovjet-nszk egyezményt, azzal
a reménnyel, hogy e lépés hozzájárul európa biztonságának meg-
valósításához./mti/

--

- 32 -

17.15 bh

N 1720

bb 56. biztonságosabb autóvezetés

v hgy/fné bh hgy

1970. október 2.

kisméretű gépkocsira szerelhető ionizátor sorozatgyártását
kezdte meg a medicor. az ionizátor a negatív ionok számának sza-
porításával megkönnyíti a légzést s ezáltal olyan klíma kelet-
kezik a járművekben, hogy a gépkocsivezetők később fáradnak el.
a járművek vezetői éberekké válnak és biztonságosabban ve-
zetik kocsijukat. a szakemberek remélik, hogy az új műszer -
amelynek árusítását még ez évben megkezdik - alkalmazásával
csökken a balesetek száma./mti/

--

bb 57. megnyitott berényi piroska kiállítása

mné bh hgy

1970. október 2.

pénteken a kulturális kapcsolatok intézetének kiállítási
termében nyitott meg berényi piroska brazilban élő magyarszár-
mazású festőművész kiállítása, amelyen felszáz festményt és
grafikát láthat a közönség. berényi piroska 1938-ban fejezte
be tanulmányait a budapesti szépművészeti akadémián, később egyip-
tomba volt tanulmányuton, majd a háború után brazilban tele-
pedett le. alkotásai realista stílusról tanuskodnak és festményein
az európai grafikáin pedig a jelenleg brazil képzőművészeti mozgal-
mak hatása érződik. különösen megkapóak a brazil élethez, tájak-
hoz fűződő festményei. a kiállítást korbacsics pál, a magyarok
világszövetségének főtitkárhelyettese nyitotta meg és jelen
volt berényi piroska is./mti/

--

bb 58. fock jenő, a kormány elnöke

pv bh hgy

1970. október 2.

pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta chonira belliappa muthamma
nagykövetőt, az indiai köztársaság új magyarországi nagykövetét.
/mti/

--

- 33 -

17.25 bh

N 1730

bb 59. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa

pv bh hgy

1970. október 2.

a külügyminiszter előterjesztésére molnár lászlót rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a magyar népköztársaság rabati nagykövetségének vezetésével./mti/

--

bb 60. árvizi emlékére íróknak

pv bh hgy

1970. október 2.

pénteken darvas józsef az írószövetség elnöke kitüntetések és emléklapokat adott át azoknak az íróknak, akik írásaikban az árvizsújtotta területek lakosságának helyzetével foglalkoztak és fizikai munkával is segítettek ahelyreállítást. *Kilenc író kapott árvízvédelmi emléklap és 23 emléklapot.*

a vízügyi igazgatóság pénzjutalomban részesítette a fiatal írókból álló „veres péter”-munkabrigádot. a brigád a pénzjutalmat sokgyermekes árvizsújtotta családoknak ajánlotta fel./mti/

--

bb 61. közlekedési balesetek

mmé bh hgy

1970. október 2.

Aviii. kerületben, a baross utca és a koszoru utca kereszteződésénél stász józsef 23 éves autóbuszvezető vecsési lakos a 99-es jelzésű autóbusszal nem adta meg az elsőbbséget és elütötte zsigus mihályné 75 éves nyugdíjas budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos sérüléssel vitték kórházba. a buszvezető ellen eljárás indult.

x x x

/folyt. köv./

- 34 -

17.30 bh

M 1740

bb 61. /közlekedési ... folyt./ bh

ix. kerületben a kerepesi utca és a dömsödi utca kereszteződésénél szirmai andrás 36 éves fűtő, budapesti lakos személygépkocsijával szabálytalan kanyarodás közben összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében koltay gyula 19 éves tisztviselő, gödöllői lakos súlyosan megsérült. kórházba szállították. a motorkerékpár utasát, aki könnyebben sérült meg, a mentők szintén kórházba szállították. eljárás indult a személygépkocsi vezetője ellen.

x x x

ix. kerületben a vágóhid utca 13 szám előtt kocsis ferenc 43 éves gépkocsivezető, budapesti lakos, szabálytalan helyen figyelmetlenül ment át és elütötte egy személygépkocsi, súlyos sérüléssel vitték kórházba a mentők./mti/

--

bb 62. megnyílt a magyar-Lengyel kapcsolatok 1000 éve című kiállítás

t fe/mné bh hgy

1970. október 2.

pénteken a budai várpalotában megnyitották a magyar-Lengyel kapcsolatok 1000 éve című nagyszabású kiállítást.

a tárlat megnyitóján résztvett aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára, marjai józsef külügyminiszter-helyettes, ajntos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, dr. molnár jános és dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettesek, demeter sándor a kki elnökhelyettese, valamint a magyar közélet számos ismert személyisége. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja, valamint a kiállítás megnyitása alkalmából hazánkba érkezett 40 tagú lengyel muzeumi küldöttség.

a kiállítás nyitó aktusaként kórhü kosztümökbe öltözött poznai művészek régi hangszereken barokk-muzsikát szolgáltattak meg, majd dr. korek józsef, a magyar nemzeti múzeum főigazgatóhelyettese, a kiállítást előkészítő bizottság magyar vezetője mondott üdvözlő szavakat.

/folyt. köv./

- 35 -

18.35 bh

M 1800

bb 62. /megnyilt ... i. folyt./ bh

ezután dr. Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese mondott megnyitó beszédet, amelyben utalt arra, hogy ez év elején a krakkói wawel történelmi teremsorában 150 000-en látták e nagyértékű anyagot, amely 1000esztendő történelmi kapcsolatait, a két népnek a haladásért vívott közös harcát tárja a néző elé.

Láthatók: az államalapítás korszaka bonyolult küzdelmeinek, a törökellenes harc nehéz évszázadainak, a reneszánsz virágzásának emlékei, a forradalmaktól terhes xviii. és xix. század nagyjelentőségű dokumentumai, emléktárgyai. végül napjaink közös erőfeszítéseit, céljait, népeink összefogását meghatározó történelmi okmány: a két szocialista ország barátsági és együttműködési szerződése.

a művelődésügyi miniszter első helyettese hangsúlyozta, hogy 87 lengyel és magyar intézmény, múzeum, levéltár, könyvtár, egyházi intézmény bocsátotta rendelkezésükre a kiállítás anyagát és számos szakember vett részt az anyag összegyűjtésében és annak tudományos feldolgozásában.

Lucjan motyka, a lengyel kulturális ügyi miniszter ünnepi beszédében a többi között rámutatott arra, hogy a kiállítás anyagának tudományos előkészítése és kidolgozása a kultúra területén megnyilvánuló együttműködés új formája. ez az első olyan jellegű kiállítás, amely a két nép történelmi, kulturális és művészeti kapcsolatait mutatja be. a kiállítás elősegíti, hogy még jobban megismerjük a két nép politikai és kulturális eseményeit, amelyekkel hozzájárultak az európai és az emberi civilizáció történetéhez.

a kiállítás december 6-ig tekinthető meg./mti/

--

bb 63. buzás árpád és simó ágoston kiállítása a csók istván galériában - diószegi balázs festőművész alkotásai a fényes adolf teremben

t fe/mné bh hgy

1970. október 2.

képzőművészeti életünk pénteken újabb kiállításokkal gazdagodott: a csók istván galériában buzás árpád textilművész és simó ágoston kerámikművész jelentkezik alkotásaival, míg a fényes adolf teremben diószegi balázs festőművész mutatja be művészi munkásságának termékeit, festményeit./mti/

--

- 36 -

18.45 bh

NA 18°

bb 64. évadnyitás a szegedi nemzeti színházban

vid kz bh hgy

1970. október 2.

a szegedi nemzeti színház pénteken este tartotta évadnyitó előadását. giraudoux: párizs bolondja című színművét mutatta be. a főszerepben - az új idényben szegedre szerződött - dayka margit kossuth-díjas kiváló művész aratott nagy közönségsikert. rajta kívül fogarassy mária, győri franciska, iványi józsef és mentes józsef játszott a fontosabb szerepekben. a giraudoux darabot vass károly vezető rendező állította színpadra, a díszleteket székely lászló, a jelmezeket gombár judit tervezte./mti/

— valamint bicsek károly, bányóssy károly,

bb 65. évadnyitó előadás a kaposvári csiky gergely színházban

vid ká bh hgy

1970. október 2.

pénteken este tartotta évadnyitó előadását a kaposvári csiky gergely színház. gyökössi zsolt rendezésében oscar straus: varázskeringő című 3 felvonásos nagyoperettjét mutatták be. a kaposvári színtársulat az idei évadban a megyei tájelőadások mellett rendszeres előadást tart a szomszédos zala megyében zalaegerszegen és nagykanizsán is./mti/

--

bb 66. időjárásjelentés

pv bh hgy

1970. október 2.

a meteorológiai intézet jelenti, pénteken este:

változékony idő

várható időjárás szombaton estig: éjszaka erősen felhős idő többfelé esővel, napközben felhőátvonulások, néhány helyen átfutó záporral, élénk, helyenként erős északnyugatira forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 14-18 fok között./mti/

--

- 37 -

19.40 bh

NA 19°

bb 67. elutazott a lengyel kulturálisügyi miniszter

pv bh hgy

1970. október 2.

a hazánkban tartózkodó Lucjan motyka lengyel kulturálisügyi miniszter pénteken délelőtti látogatást tett a nemzeti galériában, és kerényi jeno szobrászművész műtermén. délután orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese a budai vár palotában fogadást adott tiszteletére.

pénteken este Lucjan motyka elutazott hazánkából. a ferihegyi repülőtéren dr. orbán lászló, tadeusz hanuszek budapesti lengyel nagykövet és a művelődésügyi minisztérium vezető munkatársai bucsuztatták./mti/

--

- v é g e -

- 38 -

21.25 bh

HA 2130

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-686

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

ML

parlament

1970. október 2.

bkk. 1. gáspár-beszéd

szb kcs zs

1970. október 2.

rendelkezésre bocsátjuk /rövidítve/ gáspár elvtárs -parlamentari felszólalását, amely a péntek délelőtti ülésen hangzik el. embargo: feloldásig.

x x x

bevezetőben megállapította, hogy az új ötéves terv elindításához kedvező alapot teremtett. ötéves tervünk várható teljesítése. dolgozó népünk új feladatainak megvalósításához jobbak a feltételek, mint öt esztendővel ezelőtt. pártunk, államunk, munkásosztályunk szüntelenül erősíti szocialista építőmunkánk állandó elemeit. ennek megfelelően erősödtek társadalmi viszonyaink és gyarapodtak népgazdaságunk szocialista vonásai. ezért céljaink bátran lehetnek messzebbtekintőek, hisz eddigi eredményeinkre szilárdan alapozhatunk.

- az üzemekben, a vállalatoknál és az intézményeknél nyugodt, bizakodó a légkör. javult a dolgozók kezdeményezőkészsége, öntudatból fakadó tenniakarása. a dolgozók aktivitásának növekedését jól bizonyítják a pártunk x. kongresszusának tiszteletére kibontakozott szocialista munkaverseny eddigi eredményei.

- a terv főbb céljainak, mutatóinak kialakításában a szakszervezetek aktív szerepet tölthettek be. már a tervkészítéskor számos észrevételt tettek a dolgozók véleménye alapján. ezek jó része helyet kapott a tervjavaslatban, sok észrevétel, elgondolás pedig a terv megvalósítása során, valamint a részfeladatok kialakításakor lesz felhasználható.
/folyt.köv./

ME

-1-

parlament

bkk. 1./gáspár...1.folyt./ kcs

a továbbiakban rámutatott: a megvitatásra kerülő tervjavaslat is bizonyítja, hogy - miként politikánk egészében, - a gazdaságpolitikában is érvényesülnek a marxizmus-Leninizmus alapelvei. ez egyet jelent a munkásosztály hatalmának erősítésével, aminek meghatározó jellege soha sem volt vitatható számunkra. állandó feladatunknak tekintettük a szocialista rendszerünkre jellemző fő vonások erősítését, szilárdítását, mindig nagy gondot fordítottunk a szocialista tervgazdálkodás tökéletesítésére, gazdagítására is is. gazdálkodásunkban a proletár internacionalizmusra, a szocialista országokkal, mindenekelőtt a szovjetunióval való szoros együttműködésre támaszkodtunk. mindez sérthetetlen és állandó eleme szocialista építőmunkánknak. a marxizmus-Leninizmus elvein, pártunk vezető szerepének állandó erősítésén alapulnak, megvalósításuk egész társadalmunk gyorsabb fejlődését eredményezik.

gazdálkodásunk politikai elvei szilárd alapot adnak ahhoz, hogy szüntelenül keressük a szocializmus építésének új, az eddiginél hatékonyabb módszereit. ezek kutatása, valamint a tudomány, a technika eredményeinek újabb és újabb hasznosítása egyaránt az osztályérdekek megvalósítását, a munkáshatalom erősödését szolgálja.

a fejlődést mutatja a most vitára bocsátott tervjavaslat is. bizonyítja, hogy hazánkban a tervgazdálkodás állandóan fejlődik, tökéletesedik. a tervszerűség a korábbinál is magasabb fokon érvényesül. a szocialista építőmunka állandó elemeinek, az eddigiekhez hasonlóan, a jövőben is meghatározó szerepük lesz.

a népgazdaság irányításának mai rendszere nagy energiát szabdított fel a központi gazdaságirányító szervekben az átfogóbb, hosszabb távú döntések előkészítése számára. a központi tervezés reálisabbá válik, új módszerekkel egészül ki. a központi szabályozórendszer segítségével pedig mind jobban biztosíthatjuk - gazdasági vonatkozásban - a társadalmi tudatosság teljesebb érvényrejutását. törekvésünk az volt, hogy a terv mind jobban segítse a termelés és a szükségletek összehangolását, továbbá a hatékonyabb, jövedelmezőbb gazdálkodást. elértük azt a célunkat is, hogy a most tárgyalt tervjavaslatban az életszínvonal-politikai és szociálpolitikai megfontolások a korábbinál jobban kifejeződjenek.

a iv. ötéves terv tehát azt bizonyítja, hogy gazdaságirányítási rendszerünk korszerűsítése erősíti a szocializmus vívmányait. gazdaságirányításunk mai módszerei lehetőséget adnak a gazdasági élet bizonyos önszabályozására és önfejlesztésére. államunk a népgazdaság fejlődését szilárdan kézben tartja. irányítását közvetlen és közvetett eszközökkel végzi; szükség esetén közvetlenül is beavatkozik a dolgok menetébe. ha kell utasítással, támogatással vagy a szabályozó elemek differenciáltabb alkalmazásával.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /gáspár... 2. folyt./-szb

az élet, a valóságos fejlődés tényei azt bizonyítják, hogy jelenlegi gazdaságirányítási rendszerünk segíti a társadalmi tudatosság érvényrejutását, fokozza gazdasági és politikai törekvéseink összhangját. nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a marxizmus-Leninizmus, mint a társadalmi cselekvés irányvonala nem lezárt vagy megmerevedett tudomány, nem a társadalmi valóságtól független ideológiai rendszer. ahogyan fejlődnek a termelőerők és a termelési viszonyok, úgy fejlődik és korszerűsödik a marxista tétel konkrét tartalma is.

- az ötéves terv-javaslat sokoldalúan, válaszolja fejlődésünk irányát, célját, módszereit - mondotta ezután. mindezt jól és érthetően érzékelteti a terv. vannak azonban olyan tényezők, amelyek a terv végrehajtása szempontjából nagyon fontosak, mégsem lehet őket számokban kifejezni. ezek a követelmények: a lelkiismeresség, a becsületesség, a felelősségérzet mindazokban az emberekben - vezetőkben és dolgozóknban, - akik valóra váltják a terv elgondolásait. e tényezőket nem lehet papírra vetni, de feltétlenül építeni kell rájuk, mert nélkülözhetetlenek. tudjuk, hogy a terv megvalósítása még nem teszi lehetővé az összes igények kielégítését. de ha mindenki tudása legjavát adja, ha milliók aktivitása és tudatos cselekvése maximálisan kibontakozik, akkor ezzel nagy mértékben gyorsíthatjuk haladásunkat, építőmunkánkat. népünkben tudatossá kell válnia annak, hogy ötéves tervünk nem öncél, hanem a dolgozók életszínvonalának emelését, munkakörülményeinek javítását szolgálja, az ország gazdasági erejének növelése útján.

az életszínvonal várható fejlődéséről szólva elmondta: a negyedik ötéves tervben ismert alapelveinknek megfelelően alakulnak az életszínvonal összetevőinek belső arányai. növekednek a reálbérek. arra törekszünk, hogy a munka társadalmi hasznosságát a termelési teljesítmények alapján mérjük, ez pedig a keresetek nagyobb differenciálását vonja maga után. a szociális ellátottságot társadalmi méretekben is igyekszünk javítani.

7 - a dolgozók életszínvonalát közvetlenül érintő jövedelem-politikáról és az állami fogyasztói árpolitikáról a kormány és a szakszervezetek többször tárgyaltak. gáspár sándor hangoztatta: az olyan jövedelempolitika lehet eredményes és szolgálhatja fejlődésünket, amelynek révén a munkásosztálynak, a parasztságnak, a lakosság valamennyi rétegének és csoportjának életszínvonala rendszeresen emelkedik. változatlanul nagy figyelmet kell fordítani a legalacsonyabb keresetek rendszeres emelkedésére, hogy hosszabb távon lépést tartsanak legalább az átlagkeresetekkel. a keresetek mainál kissé nagyobb differenciálása valóban szükséges a jobb munkára ösztönzés érdekében, azonban ennek - pártunk jövedelempolitikájának megfelelően - együtt kell járnia a családi jövedelmek kiegyenlítésének tendenciájával.

/folyt.köv./

1. /gáspár... 3. folyt./-szb

- egyetértünk ezzel, - tette hozzá -, hogy a vállalatok közötti hatékonysági különbségek főként a prémiumok és a nyeresérszesedés különbözőségében fejeződjenek ki. vigyáznunk kell azonban, ne hogy nagyfokú béraránytalanóságok keletkezzenek. a költségvetésben is évről évre meghatározott összeget kellene biztosítani arra, hogy a bérszintben elmaradt gazdasági és nem gazdasági területeken bizonyos bérkorrekciókra kerülhessen sor, természetesen olyan esetben, amikor nem valamely vállalat vagy ágazat gyenge munkája, esetleg veszteséges működése okozza a problémát. arra kell törekednünk, hogy az életszínvonal emeléséhez valamennyi erőforrásunkat felhasználjuk. egyrészt az üzemi lehetőségek messzemenő kiaknázásával, másrészt állami eszközökből is.

a továbbiakban rámutatott: az eddiginél tudatosabb bérpolitikát kell folytatnunk. fock elvtárs részletesen beszélt arról, hogy a gazdasági fejlesztésre szánt összegek ésszerű felhasználása gondos és körültekintő legyen. ugyanezt az elvtet kell érvényesíteni az életszínvonal emelésére, az élet- és munkakörülmények javítására szánt összegek felhasználásánál is. a negyedik ötéves terv időszakában tehát együttes, nagy feladatunk bérrendszerünk további tökéletesítése és szocialista elosztási elveink következetesebb érvényesítése.

a keresetek és jövedelmek különbözősége megköveteli az el- látásban az árukinálat fokozott differenciálódását is. ez első- sorban azt jelenti, hogy az átlagos jövedelmi szinten élő emberek igényeit is egyre jobban kielégítsük. különös gonddal kell biztosítani a kisebb jövedelmű családok jogos szükségletei- nek kielégítését, hogy nekik is lehetőségük legyen sokféle, jó minőségű fogyasztási cikk megvásárlására.

- az árpolitika az életszínvonalpolitika döntő eleme - foly- tatta. elősegíti vagy fékezi az életszínvonal fejlődését. meg- nyugtatja, vagy nyugtalanítja a dolgozókat, egyszóval a politi- kai közérzet fontos tényezője.

- közgazdaságilag indokolt, hogy hosszabb távlatban általá- ban értékén fizesse meg a fogyasztó azt, amit megvásárol. a fo- gyasztói ár azonban nem csupán közgazdasági kategória, hanem tár- sadalmi, politikai tényező is. a ráfordítási arányosság elve csak bizonyos megszorítással érvényesülhet helyesen. meggyőződésünk, hogy fenn kell tartani mindazokat az árpreferenciákat, amelyek egyértelműen kapcsolódnak államunk szociális, kulturális és egész- ségügyi funkcióihoz.

- miközben a fogyasztói árak arányaiban mind határozottabban érvényesítjük a vállalatok érdekeit, ügyelni kell arra, hogy ne sértsük meg a lakosság fogyasztói érdekeit. az áremeléseket el- lensúlyoznunk kell, mégpedig úgy, hogy egyetlen társadalmi réteg se kerüljön hátrányos helyzetbe. fontos követelmény, hogy az ár- emelést ellensúlyozó árcsökkenés is nagyjából azonos jelentőségű árucsoportban történjék.

/folyt.köv./

parlament

dkk. 1./ gáspár....4.folyt./ kcs

- nagy gondot kell fordítani arra is, hogy ha árakat csök- kentünk, az érintett termékekből megfelelő mennyiséggel ren- delkezzünk a megnövekedett kereslet kielégítésére. múltbéli tapasztalataink sajnos sok esetben ellenkező irányúak voltak. fontos követelmény, hogy a hatósági áremelésekkel hatósági ár- csökkenések álljanak szemben. ha ugyanis az árcsökkenés a más árcsoportokhoz tartozó árucsoportoknál történik, nincs mindig kellő biztosíték arra, hogy a tervezett árcsökkenés meg is valósul.

a terv szerinti áremelések - akár szabad, akár ható- sági árakról legyen szó - kompenzálhatók. nem egyenlít- hető ki viszont az olyan áremelés, amit különböző okokra való hivatkozással elég gyakran tapasztalunk. kormányserveinknek az eddiginél fokozottabb figyelemmel és eréllyel kell az ilyen jelenségekkel szemben fellépni.

szólt a dolgozók igényeit kielégítő szolgáltatások fejlesztéséről is. hangsúlyozta, hogy államunk központilag - erejé- hez mérten - egyre több pénzt fordít a különböző szolgáltatások fejlesztésére. hozzáfűzte azonban, hogy a központi erőfeszítések- hez csatlakozniok kell a helyi, a tanácsi kezdeményezéseknek, a helyi erőforrásoknak. nem lehet elfogadni azokat az elképzelé- seket, amelyek a szolgáltatások fejlesztését csak áremelésekkel látják megoldhatónak.

amikor nagy súlyt helyezünk az életszínvonal emelésére, a jogos igények kielégítésére, szóvá kell tennünk, hogy jó néhá- nyan félreértik törekvéseinket vagy egyenesen félremagyarázzák helyes elveinket - mondotta a továbbiakban. a reformnak az a kis- polgári magyarázata, amely az egész mechanizmus értelmét kiforgat- ja és a közösség érdekelvel szembehelyezkedő, eszközeiben nem válogató egyéni harácsolásban látja, feltétlenül hozzájárul a kü- lönféle ártalmas irányzatok megerősödéséhez is. az ilyen felfogá- sok hordozói az emberi magatartás egyetlen normájának azt tartják, hogy „valamit- valamiért, vagy méginkább, „valamit semmiért,“! miről van szó? az anyagiasságról, az önzésről, a cinizmusról. ezek nem új jelenségek. az ilyen felfogás követői nem sokan vannak, de veszélyesek. ellenük minden eszközt igénybe kell és igénybe is fogunk venni.

/folyt.köv./

parlament

Dkk. 1./gáspár....5.folyt./ kcs

a IV. ötéves terv sikeres végrehajtásának is fontos feltétele, hogy mennyire sikerül az emberek szocialista közgondolkodását fejleszteni. kérdés, hogy rendelkezünk-e már azokkal a leghatásosabb munkamódszerekkel, erőforrásokkal, eszközökkel, amelyek a társadalom szükségleteinek megfelelően hatnak a kívánt irányba. őszintén meg kell mondanunk, hogy ezek a lehetőségek csak részben vannak meg. feszítő ellentmondás van a közművelődés rendelkezésére álló anyagi eszközök és a társadalom kulturális szükségletei között. de mert államunk jelenleg még nem tud a célokra jobb anyagi feltételeket teremteni, különös gonddal kell figyelni arra, hogy a IV. ötéves tervnek azok az előirányzatai, amelyek a dolgozó tömegek művelődését szolgálják, teljes mértékben a tervben meghatározott célokat segítsék elő.

a központi bizottságnak határozott állásfoglalása volt és marad, hogy a kultúra nem áru, a kultúrára nem vonatkozhatnak sematikusán a termelés és forgalom gazdasági szabályozói. ez nagyjából meg is valósult. ugyanakkor számos olyan jelenséggel találkozunk, hogy egyesek félreértik a reform szellemét és a kulturális élet bizonyos területein mechanikusan akarják érvényesíteni a gazdasági élet szféráira alkalmas, ott bevált módszereket. az ilyen tendenciák ellen az eddiginél sokkal élesebben kell fellépni.

az üzemen belüli demokrácia kérdéséről szólva elmondotta, hogy a fejlődés ezen a téren is gyors volt, a meglévő lehetőségekkel azonban még nem mindenütt élnek megfelelően. erre a jövőben jobban kell figyelni, mert ha a helyes elveknek ellentmond a hibás gyakorlat, ez óhatatlanul visszahat a dolgozók aktivitására.

a szocialista ember fontos jellemzője az aktivitás. e közéletiségnek nemcsak a nagy belpolitikai és külpolitikai kérdések megértésében kell megnyilvánulnia, hanem a munkahelyi, üzemi, vállalati életben való részvételben is. e mindennapi közéletiség erősítése a gazdasági vezetőknek is fontos feladata. nekik is tanítaniuk kell a dolgozókat azokra a gazdasági, politikai, műszaki ismeretekre, amelyek birtokában fokozottabban tudnak élni az üzemi demokrácia adta jogokkal. ez fontos politikai és népgazdasági érdek is.

/folyt.köv./

NA

-6-

parlament

Dkk. 1./gáspár....6.folyt./ kcs

tisztelt országgyűlés!

az előttünk álló évek feladatainak megoldásában a pártszerveknek és a társadalmi szervezeteknek jelentős részük van. ezért oly módon kell végeznünk politikai felvilágosító és mozgósító munkánkat, hogy az a legteljesebb mértékben elősegítse a terv valóra váltását. a szakszervezetek ki fogják dolgozni, hogyan segíthetik a maguk sajátos eszközeikkel, gazdag tapasztalataikkal ezen feladatok megvalósítását. meggyőződésünk, hogy a pártszervek és a társadalmi szervek tevékenysége, mint amultban, úgy a jövőben is, döntő feltétele lesz ötéves tervünk megvalósításának.

tisztelt országgyűlés!

a gazdasági és politikai vezetőknek a dolgozó nép alkotó erőire támaszkodva kell feladataikat végezniük. azt kell tennünk, amit a munkásosztály és a nép érdeke megkövetel. mindent meg kell tennünk egész néopunk, munkásosztályunk erejének, szocialista öntudatának, összefogásának és aktivitásának növeléséért. ez a munkáshatalom, a szocialista építőmunka további erősítésének biztos, és kipróbált útja.

javaslom a törvénytervezet elfogadását.

/mtl/

--

-7-

KA

parlament

bkk. 2. az országgyűlés pénteki ülése

hi-szó-pr-tf-sl/gg-hné-gk-tm kcs szb zs

1970. október 2.

az országgyűlés pénteki ülésén folytatódott a népgazdaság
negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat vitája.

az ülésen részt vett Losonczy pál, az elnöki tanács elnöke,
Fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá
Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Gáspár Sándor, Kállai Gyula,
Nyers Rezső, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint a
politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és
a kormány tagjai. a diplomáciai párhelyekben helyet foglalt a buda-
pesti diplomáciai képviselők számos vezetője.

Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg a tanács-
kozást, majd Gáspár Sándor, az MSZMP politikai bizottságának tagja,
a szót főtájkára szólalt fel.

/folyt.köv./

10.15/ju

He

-8-

parlament

bkk. 2./ az országgyűlés...1.folyt./ kcs

gáspár sándor,
----- beszédét mai bkk..1-es számú kiadásun-
kon közöltük. a szöveg embargóját feloldjuk, egyben a beszédre
a következő javításokat adjuk:

az 1. bekezdés 2. mondatát kérjük törölni. a szöveg tehát
helyesen: ...várható teljesítés. pártunk, államunk...

az 1. folytatás 3. bekezdésének utolsó mondatát kérjük
törölni. a harmadik bekezdés tehát a következőképpen fejeződik
be:...magasabb fokozatú érvényesül.

a népgazdaság...

a 3. folytatás első bekezdésének 5. sorától a szöveg helyesen:
..összeget kell biztosítani arra, hogy a bérszintben elmaradt gaz-
dasági és nem gazdasági területeken bizonyos bércorrekciókra ke-
rülhessen sor, /a következő mondatot kérjük törölni./, s a szö-
vg így folytatódik: arra kell törekednünk...

ugyanezen folytatás 5. bekezdésének alulról számított harmadik
sorában az árpreferenciákat szó helyett
ártámogatásokat irandó.

a 4. folytatás első bekezdésének első mondatát kérjük tö-
rölni. az első bekezdés tehát így kezdődik: fontos követelmény,
hogy...

a második bekezdés szövege helyesen a következő: a terv sze-
rinti áremelkedések - akár szabad, akár hatósági ákról legyen
szó - kompenzálhatók és kompenzáltak is. nem egyenlíthető ki vi-
szont az olyan áremelés, amit különböző okokra való hivatkozással
elég gyakran tapasztaltunk. kormány szerveinknek az eddiginél fo-
kozottabb figyelmet és erélyt kell tanúsítaniuk az ilyen
jelenségekkel szemben.

/folyt.köv./á
11.10/14 ke

-9-

13²⁵ 99

a p a r l a m e n t

bkk.2./az országgyűlés.... 2.folyt./ kcs

az 5. folytatás első bekezdésének 3-4. sorában a szöveg helyesen: ..már azokkal az erőforrásokkal, eszközökkel.

a 6. folytatás első bekezdésének utolsó mondata törlendő- a bekezdés tehát így fejeződik be:...gazdag tapasztalataikkal ezen feladatok megvalósítását.

az utolsó bekezdés 3-4. sorában a szöveg helyesen:...érdeke megkövetel. javítanunk kell a munkát egész népünk..

ugyanezen folytatás utolsó sora helyesen:a törvényjavaslatot elfogadom.

gáspár sándor nagy tapssal fogadott beszéde után az elnök kovács antal képviselőnek adta meg a szót.

/folyt.köv./

11.11/30 ke

13²⁵ 79

-10-

p a r l a m e n t

bkk 2. /az országgyűlés... 3. folyt./-szb

kovács antal /vas megye, 4. vk./, a megyei pártbizottság első titkára helyeselte, hogy a törvénytervezetben következetesen érvényre jutnak a gazdasági reform alapelvei, s a következő öt évben az ország adottságainak leginkább megfelelő ágazatok fejlesztésére koncentrálnak az anyagi erőket. ez természetesen az az, hogy bizonyos ágazatok fejlesztésére az eddiginél kevesebbet költ az ország, mégis helyes az anyagi erők koncentrációjának koncepciója, mert fejlődésünknek ez az egyetlen lehetséges módja. indokolt a textil- és ruházati ipar jelentős mértékű fejlesztése, rekonstrukciója is. ennek különösen vas megyében nagy a jelentősége, ahol a dolgozók 40 százalékát ez a két iparág foglalkoztatja. a textil- és ruhaiparigépek több mint fele elavult, emiatt alacsony a termelékenység, nem kielégítőek a munkakörülmények. a rekonstrukciótól e helyzet szinte gyökeres megváltoztatása várható.

a képviselő hangsúlyozta, hogy a népgazdaság valamennyi ágazatában következetesen alkalmazni kell a beruházások koncentrációjának elvét. az állam csak azokat a beruházásokat támogassa, amelyekről előre bebizonyítható, hogy a befektetett összegek a népgazdaság egésze számára jól kamatoznak. helyes a mezőgazdasági beruházások állami támogatásának további fenntartása, de az ilyen támogatást csak azok a gazdaságok kapják, amelyek azt hatékonyan fel is tudják használni. a tapasztalatok szerint ugyanis a mezőgazdaságnak nyújtott állami segítség gyakran elapvósodik, s a támogatott gazdaságoknak csak egy része tud létrehozni korszerű, termelékeny beruházásokat. a vas megyében például 1968-69-ben állami támogatással épített mezőgazdasági létesítmények nyolc-tíz százaléka nem működik gazdaságosan, mert az állami segítség ellenére sem tudták az új létesítményeket korszerűen felszerelni.

a képviselő az ötéves tervről szóló törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

30 ke

13²⁵ 79

-11-

á

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 4. folyt./-szb

sümei jános

----- /nógrád megye, 5. vk./, a szécsényi 11. rákóczi ferenc tsz elnöke egyebek között mezőgazdasági problémákkal foglalkozott felszólalásában. elmondta, hogy leg-
több a gond az állattenyésztésben. bár a baromfitermelésben már megnyugtató eredmények születtek, a szarvasmarha- és a sertésenyésztésben, hizlalásban csak az utóbbi években kezdődött el bizonyos fejlődés. különösen gyenge a szarvasmarha-telepeken a tartástechnológia színvonala.

- a mezőgazdaságban a továbblépés feltétele a gépesítés. ma még szegényes a gépválaszték, az alapvető, nélkülözhetetlen gépek beszerzése nehézkes, akad az alkatrészellátás. társadalmi ügyé kellene tenni a mezőgazdaság gépesítését: az iparban és a kereskedelemben olyan fejlesztési-szervezési intézkedéseket kellene tenni, amelyek biztosítják az egyik legnagyobb fogyasztó, a mezőgazdaság gépigényének kielégítését.

ezután a rossz természeti adottságok között dolgozó termelőszövetkezetek gondjáról szólt, amelyek nagyobb ráfordítással és kevesebb eredménnyel termelhetnek. elmondta, hogy nógrád megye 75 termelőszövetkezetének zöme ilyen körülmények között gazdálkodik. ezek a mezőgazdasági üzemek változatlanul igénylik az állam segítségét, például az erózió elleni védekezésben, a komplex talajvédelmi munkák megoldásában. olyan támogatási forma kialakítása szükséges, amely egyszerre biztosítja a termelés növelését és a tagok anyagi biztonságát.

- a mezőgazdaság intenzív fejlesztésében nagy a jelentősége a szövetkezetek társulásának. egy-egy jól szervezett társulással rövid idő alatt megvalósíthatók például nagyobb szabású állattenyésztési beruházások, a korábbinál gyorsabban fejlődhetnek a kisegítő üzemágak.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

11.43/ju kc

-12-

10²⁵
#c

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 5. folyt./ kcs

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás a bkk..2. /az országgyűlés.../ számú hírhez:

az első oldal második bekezdésében a protokollt kérjük a következőképpen módosítani:

az ülésen részt vett losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jeno....

dr. petri gábor,

----- /szeged, 2. sz. vk./ a szegedi 1. számú sebészeti klinika igazgatója a negyedik öt éves terv egészségügyi vonatkozásaival foglalkozott. a szociális és egészségügyi feladatokra biztosított hat-hét milliárd forint beruházás nagy része új építkezést jelent, azonban ezeknek a megvalósulása körül sok a huzavona, a kivitelezést számos probléma akadályozza. a hibák egyik fő oka, hogy az egészségügyi beruházásokban az építőipar kevésbé érdekelt, mint például az ipari létesítmények megvalósításában. kérte a kormányt, hogy az egészségügyi beruházások határidőre történő megvalósulását állami támogatással is segítse elő, ugyanis az igényesebb, de kevésbé kifizetődő munkákban az építőipart nem tesszük anyagiilag külön is érdekeltté, a kapacitásért folytatott versengésben az egészségügy továbbra is alulmarad.

foglalkozott a tervjavaslatban is kiemelt műszer- és géppark fejlesztéssel. bírálta azt a gyakorlatot, hogy jelentős nyugati devizát fordítunk olyan beszerzésekre, amelyeket hazai gyártásból vagy szocialista importból is ki lehetne elégíteni.

az orvostudományi kutatásokról szólva felvetette: a gyógyításhoz szükséges eszközök programszerű fejlesztése mellett kívánatos volna a kutatás céljaira több, korszerűbb eszközt biztosítani.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

11.50/ju kc

-13-

10²⁵
#c

t

parlament

bkk. 2./az országgyűlés.....6.folyt./ kcs

gál andrásné,

----- /debrecen, 3.vk./ vállalati igazgató a nők élet- és munkakörülményeinek javítására indítványozta, hogy az eddiginek nagyobb gondot fordítsanak az otthoni munkát megkönnyítő háztartási gépek gyártására és forgalmazására, bővítsék a szolgáltatásokat, számolják fel a belkereskedelemben azt a mostani helyzetet, hogy a gyermekruházati cikkek nagyrészt hiányzó áruknak számítanak, hathatós intézkedésekkel segítsék a gyermekek óvodai elhelyezésének megoldását.

a háztartási gépek gyártásával összefüggésben szóvá tette, hogy az alapanyagok árának változása leginkább a gyártmányt kibocsátó vállalat anyagi terheként jelentkezik. érdemes lenne fontolóra venni, hogy a kooperációs vállalatok - például a szerelvényeket készítő cégek - is vállaljanak át valamennyit ezekből a terhekből. a háztartási gépek szerelvényeit kiemelt cikkeként kellene kezelni.

a képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy a ktsz-ek nem kis része a szolgáltatások helyett új termékek előállításával foglalkozik. ez is közrejátszik abban, hogy jelenleg megoldatlan például a különböző ruházati cikkek és egyéb textilholmik /ágynemű stb./ javítása./a ktsz-ek inkább öltönyök és méretes női ruhák készítését vállalják, mintsem javításokkal foglalkoznának./

a gyermekruházati cikkek választékát egyebek között olyan módon is lehetne bővíteni - mondta a felszólaló-, hogy az importáru beszerzésekre fordított összegekből olyan gépeket vásárolnánk, amelyekkel nemcsak mai, hanem holnapi gondokat is meg lehetne szüntetni.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

11.55/ju

-14-

13²⁵ 4/3

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 7. folyt./-szb

szünet következett, majd dr. beresztóczy miklós

----- elnök-
letével folytatódott a tanácskozás.

dr. szabó kálmán

----- /budapest, 38. vk./, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektora elmondotta, hogy gazdasági fejlődésünk elérte azt a szintet, amikor a kívánt termelési többletet már csak intenzív úton, tehát az élő munka és a termelő alapot hatékonyságának együttes emelésével érhetjük el. a túlzott munkaerőlektetés nemcsak az életkörülmények javításának ütemét mérsékli, hanem a szolgáltatói szférában is gátolja a létszámfejlesztést. nyilvánvaló: ha nem gyorsul fel kellően a befektetett alapok megtérülése, akkor növekszik a termelői felhalmozás aránya, azaz csökken a nemzeti jövedelem fogyasztási alapja. a szükség-szerűségek felismerése jut kifejezésre abban, hogy a negyedik ötéves terv évei alatt a hatékonyságnak a gazdaság minden területén növekednie kell, s e növekedésnek visszafordíthatatlan, tartós tendenciának kell bizonyulnia.

a hatékonyságra és a fejlesztésre szolgáló eszközök koncentrációjára vonatkozó gazdaságpolitikai céljaink teljesítését legfőképp a beruházási piac feszültsége veszélyeztetheti. az állandósult túlkereslet teszi lehetővé, hogy számos építőipari vállalat válogasson a különféle megrendelések között. az eredmény: elhúzódnak az építkezési határidők, főlegesen növekszik a holt tőkét jelentő befejezetlen állomány, gyorsul az erkölcsi kopás, lassul az alap megtérülése. gazdálkodásunknak feltétlenül negatív tünete, hogy az üzembe nem helyezett beruházások összege a harmadik ötéves terv során tovább növekedett. a befejezetlen létesítmények értéke az idei év végére 69-70 milliárd forintba rúg. ha ezeknek a beruházásoknak csupán 10 százalékát .koncentráltabb szervezéssel, jobb munkával - már üzembe helyeztük volna, a felszabadult eszközök meghaladnák az idei árvíz- és belvízkárok teljes összegét.

dr. szabó kálmán végezetül a felsőoktatás előtt álló feladatokról beszélt, rámutatott: megkezdődött az átváltás a hallgatólétszám növelésével járó extenzív képzésről a 70-80 ezres diáklétszám stabilizálására jelentő intenzív oktatásra.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

11 35

13²⁵ 4/3

-15-

parlament

bkk. 2. /az országgyűlés...8.folyt./ kcs

dr. baskay-tóth bertalan,

-----/pest megye, 3.vk./, a gödöllői agrártudományi egyetem tanára leszögezte: a negyedik ötéves terv mezőgazdasági előirányzatai reálisak, megvalósíthatók, sőt, a mezőgazdaság műszaki, technikai bázisának fejlesztésével, a kutatási eredmények hasznosításával túl is teljesíthetők. ehhez azonban időben kell felfigyelni azokra a jelenségekre, tendenciákra, amelyek - ha a jó gazda szemé elsiklik fölöttük - veszélyeztetik céljaink elérését. a mezőgazdaság egyik ilyen gondja, hogy számottevő az eltérés a különböző ágazatok gépesítettségében. ma a vetést, a növényápolást csaknem teljes egészében gépekkel végzik - a rakodási teendők negyedét sem. ez különösen a betakarításkor nyomasztja a gazdaságokat. intő példa, hogy a közös gazdaságok jó részében késve, 30-40 százalékos veszteséggel kerül fedél alá a kukoricatermés. ez a veszteség - figyelembe véve a kukorica mintegy háromszázezer hektáros vetésterületét - igen jelentős. de nincs elég - s főként megfelelő - gépe a gazdaságoknak a műtrágyázáshoz sem: a közelmúltban emiatt három és félmillió tonna szerves trágyát nem tudtak szétteríteni, ami csaknem 200 000 hektáron okozott terméseszkendést.

a tervjavaslat - utalt rá a képviselő - jelentőségének megfelelő módon foglalkozik a mezőgazdasági kutató munka különböző kérdéseivel. nyilvánvaló: ahhoz, hogy a tudományos intézetek eleget tegyenek a várkozásnak, koncentráltabban kell felhasználniuk a kutatásra, fejlesztési célokra szánt összegeket, s arra kell törekedniük, hogy kutatási eredményeik a gyakorlatban gyorsabban kamatozzanak. jó példával szolgált a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium: szelektálta a korábban számon tartott 1800 kutatási témát s erőinek java részét csupán 140-re összpontosította.

a képviselő végezetül a takarmánytermesztés fejlesztésének fontosságát hangsúlyozta. a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

13.20/ny K

-16-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés...9.folyt./ szb

dr. udvardy károlyné

-----/budapest 24. sz.vk./ az országos gumipari vállalat pártbizottságának titkára a járműprogrammal kapcsolatos kérdésekről beszélt. örömet fejezte ki, hogy a tervjavaslat a főváros tömegközlekedésének javítását irányozza elő. felhívta a figyelmet arra, hogy a metro-építés mellett a felszíni közlekedésben is gondos előrelátásra van szükség a zsufoltság enyhítése érdekében.

a képviselő ezután a tervjavaslatban szereplő gépkocsitartozékok ellátásához fűzött megjegyzéseket: különös tekintettel a gumiabroncsok gyártására. gumiabroncsot jelenleg kizárólag az országos gumipari vállalat állít elő. elmondta, hogy a gyár termelése a jelenlegi igényeket sem fedezi. bár ebben az évben is több mint 20 százalékkal növelték a termelést, végleges megoldást csak új gumiabroncsgyár építése jelenthet. hangsúlyozta, hogy a jövőben tovább növekednek az igények: 1965-ban hazánkban 233 ezer gépjármű volt, ez az állomány 1975-re 341 ezerre gyarapodik. így a hazai termelés és a maximálisan lehetséges import együttvéve sem lehet elegendő a belföldi igények kielégítésére - nem beszélve a kedvező exportlehetőségek elmulasztásáról. elmondta: egyes vélemények szerint mellőzni kellene a hazai gumiabroncsipar fejlesztését, s helyette importra alapozott ellátást kellene biztosítani. a képviselő ezt a megoldást nem tartja lehetségesnek, mert a baráti országok is csak korlátozott mértékben képesek szállítani. a tőkésimportból való ellátás pedig gazdaságtalan, nem biztonságos és így nem is kívánatos.

a gumiabroncs-ellátás jövőjét tehát sürgősen meg kell alapozni: a kormányzati szervek elé terjesztett gumiabroncsipari beruházások tovább már nem halaszthatók. kérte a kormányt, engedélyezzen hitelt, hogy az építkezések már a negyedik ötéves terv első évében megkezdődhessenek.

a törvénytervezetet - a javasolt módosítás figyelembevételével elfogadta.

/folyt.köv./

13.25/ny K

-17-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 10. folyt./-szb

Schulmann István

----- /fejér megye 5. számú választókerület/
a polgári vörös csillag tsz elnöke a húslátás - főleg pedig a szarvasmarha hústermelés - problémáival foglalkozott. rámutatott: külön gond, hogy a mezőgazdaságnak ez az ágazata fokozottan költséges, ugyanakkor a beruházott összeg lassan térül vissza, mert amíg egy naposborjuból tehén, majd vágóállat lesz, az legalább három-négy év.

ami a szarvasmarhatartás költségeit illeti, a képviselő felvetette: ésszerű-e hatvanezer forint költséggel tehénférőhelyet építeni jelenlegi szűkös beruházási lehetőségeink mellett. szovjetunióbeli tapasztalataira hivatkozott: például egy kétezres tenyésztő telepen egy-egy tehénférőhely költsége - átszámítva - legfeljebb 15-17 ezer forint, s az eredmények mind a szaporulat, mind a tejhozam tekintetében igen biztatóak. a tapasztalatok hasznosításával idehaza is próbálkoztak, nem is eredménytelenül: a klímaviszonyokat és a meghonosított fajták tulajdonságait figyelembe vevő rendszerben férőhelyenként 20 000 forint a költség, a húslátása pedig kilogrammonként 2-3 forinttal olcsóbb a hagyományosnál. érdemes lenne a fejlettebb állattartási módszereket szélesebben elterjeszteni, ez alaposan meggyorsítaná a beruházások megtérülését.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

14.15/ju *kk*

-18-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 11. folyt./-szb

Riba Miklós

----- /győr-sopron megye 12.sz. vk./ a petőházi cukorgyár munkása felszólalásában többek között elmondta, hogy a dolgozók helyeslik a párt és a kormány politikáját, a negyedik ötéves terv célkitűzéseit. biznak a jövőben.

társadalmunkban azonban vannak feszültségek, gondok is - mondotta a képviselő. - fejlődési ütemünket fékezi például a pazarlás, a jogtalan anyagi előnyök szerzése, a fegyelmezetlenség, a közömbösség, az önző kispolgári életszemlélet. sok gondot okoz az alacsony keresetű, a nagycsaládos dolgozók és a nyugdíjasok helyzete is. rámutatott, hogy az átlagjövedelmeket demonstráló statisztikai számok gyakran eltakarják az alacsonyabb jövedelmű rétegek életszínvonalát, ahol pedig a fejlődés üteme lassabb a kívánatosnál. éppen ezért a dolgozók helyesléssel fogadták a párt álláspontját; szociálpolitikai intézkedésekkel közelíteni kell egymáshoz a családi jövedelmeket.

- választóim véleményét kifejezve - mondotta Riba Miklós - a további fejlődés érdekében kérem kormányzatunkat, hogy a törvény szellemének megfelelően, a végrehajtási intézkedésekben és szabályozókban az eddigieknél nagyobb szerepet kapjon a takarékoság, a fejlesztési beruházások hatékonysága; a termelékenyebb és gazdaságosabb munka differenciáltabb anyagi megbecsülése; a családi jövedelmek közötti különbségek mérséklése oly módon, hogy dinamikusabban emeljék az alacsonyabb jövedelmeket; gyorsabban növekedjék az alacsony keresetű, a nagycsaládos dolgozók, valamint az alacsony járadékban és nyugdíjban részesülők életszínvonala. a negyedik ötéves terv maradványok teljesítése érdekében erősíteni kell az állami és a társadalmi ellenőrzést.

hozzászólása további részében hangsúlyozta a képviselő, hogy növelni kell a szocializmus építésének áldozatkész, odaadó híveinek megbecsülését, ugyanakkor fel kell venni a harcot a közömbösséggel, a fegyelmezetlenséggel és a közösség érdekeit lebecsülő, az egyéni vagy a szűkös vállalati érdeket előtérbe állító szemlélettel erősíteni kell a szocialista közgondolkodást. a képviselő a törvényjavaslatot egyetértéssel elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

14.26/ju *kk*

-19-

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 12. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 2. /az országgyűlés.... / számú
hírré:

a 4. folytatás első bekezdése 4. sorának végén a szöveg
helyesen:

... bár a baromfitenyésztésben már megnyugtató....

az 5. folytatáson petri gábor képviselő felszólalása első
bekezdésének 11. sorában a szöveg helyesen:

... támogatással is segítse elő, ha ugyanis az igényesebb...

a 10. folytatás 2. bekezdésének 4. sorában a szöveg helye-
sen:

... tapasztalataira hivatkozott: az ukrainai részen például
egy kétezres...

ugyanezen bekezdés alulról számított 2. sorában a szöveg:

... állattartási módszereket szélesebb körben elterjeszteni...

riba miklós képviselő felszólalása után ebédszünet kö-
vetkezett:

az ebédszünet után kállai gyula elnökletével folytatódott
az ülés.

/folyt.köv./

15.40/11

NA 1540

v parlament

bkk. 2./az országgyűlés...13. folyt./ kcs

dr. szabó józsef,

----- a baranya megyei 5-ös számú választó-
kerület képviselője, a siklósi járási pártbizottság első
titkára a területfejlesztés kérdéseiről szólva utalt arra,
hogy dél-dunántúlon - baranyában is - még sok a kihasználatlan
lehetőség. viszonylag kis beruházásokkal lényegesen növelni
lehetne e területeken az építőanyagipar kapacitását, a díszítő,
burkoló, csatornaépítő anyagok gyártását. de jók a fel-
tételtek a vegyipar fejlesztésére is. a helyi erőforrások ehhez
nem mindig elégségesek. felhívta például a figyelmet arra,
hogy a beremendi cement- és mészmű építkezéseihez 15 000 négy-
zetméter alapterületű felvonulási építkezőcsoporthoztak léte-
re, az építkezések befejezése után kár volna e villannyal,
vízzel ellátott épületeket lebontani. a két év múlva felszabadu-
ló csarnokban valamely nagyvállalat üzemét létesíthetne, ez az
ipar fejlődése, de a helyi lakosság foglalkoztatása szempontjából
is előnyös volna.

a továbbiakban a jégkárak felszámolásainak módjairól
beszélt. bár az állami biztosító 1968 óta több mint 150- millió
forintot fizetett ki a baranya megyei gazdaságoknak a jégkár
enyhítésére, a közvetett és közvetlen károk valójában ennél jó-
val nagyobbak voltak, amelyeknek csak a legkorszerűbb technika
felhasználásával lehetett volna elejét venni. a képviselő
utalt arra, hogy a szovjetunió egyes területein már különleges
módszereket alkalmaznak a jégverés elhárítására, időszerűnek
tartaná, ha fokozatosan hazánkban is bevezetnék ezt az eljárást.
javasolta: terv-törvényt egészítsék ki azzal, hogy az új ötéves
tervidőszakban hazánkban is el kell kezdeni a jégkár mechanikai
megelőzését.

a képviselő részletesen elemezte baranya megye oktatási és
kulturális helyzetét, hangsúlyozva, hogy szükségesnek tartja a
megye általános iskolai, középiskolai diákotthoni és kollégiumi
hálózatának fejlesztését.

befejezésül bérpolitikai kérdésekről szövezt, kifejtve azt a
véleményét, hogy a végzett munkának jobban megfelelő bérezés érde-
kében a következő években felül kell vizsgálni és tovább kell fej-
leszteni a bérezés rendszerét.

a iv. ötéves terv törvényjavaslatát elfogadta és az ország-
gyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

15.50/bzs

NA 1541

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 14. folyt./-szb

dr. bodogán jános,

----- a veszprém megyei 10-es választókerület képviselője, a megyei tanács vb elnöke a terv-törvényjavaslat legfőbb értékét abban látja, hogy realisan szabja meg nép gazdaságunk továbbfejlesztésének irányát és ütemét. alkalmas tehát arra, hogy tovább szilárduljon nép gazdaságunk egyensúlyi helyzete és dinamikus fejlődjen a gazdasági élet. a képviselő különösen örvendetesnek tartja az építőipar és az építőanyagipar gyors fejlődését. utalt azonban arra, hogy az előrehaladás ellenére egy ideig a kínálatnál még nagyobb lesz a beruházási piacon a kereslet. mivel az építőipar fejlesztése évekig háttérbe szorult az elmaradás pótlásához hosszabb idő szükséges. ezért indokoltnak tartja, hogy átmenetileg közgazdasági eszközökkel szabályozzák, szorítsák korlátok közé a keresletet, jól-lehet hosszú távon ezt nem tartja elfogadható megoldásnak.

az építőipari kapacitás az ország különböző vidékein jelentősen eltér egymástól. a hiány a fővárosban, továbbá borsod és veszprém megyében a legnagyobb, tehát ott, ahol az építőipar feladatai a legjelentősebbek. veszprém megyében meglehetősen nagy a beruházási piacon a feszültség. kapacitás hiányában az igények 25-30 százalékát nem tudja az építőipar kielégíteni. a szükséges anyagi lehetőségek ellenére a megyei tanács a következő öt évben 130 millió forintot költ az építőipar fejlesztésére. a helyi erőfeszítéseket központilag is támogatják. döntöttek arról, hogy veszprémben házigyár épül, amely évente 2 000 lakás építéleteinek előállítására alkalmas. a képviselő kívánatosnak tartja, hogy ez a terv mielőbb realizálódjék. kifogásolta, hogy még nem tisztázódott az építkezés indulásának és befejezésének ideje. ahhoz ugyanis, hogy a megye építőipara teljesítő kapacitásközvetítő tervét, szükséges, hogy 1974 közepére elkészüljön a házigyár. a terv teljesítését a képviselő arról is tájékoztatni szükségesnek tartja, mert a fejlett ipari vállalatok által készített veszprém megyében az építőanyagokhoz képest az építőanyagok szintje alacsony.

a képviselő az ötéves tervről szóló törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

15.57/bzs

-22-

MF 1600

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 15. folyt./-szb

Lakatos andrás

----- /somogy megye, 8. vk/, a balatonboglári állami gazdaság főkertésze felhívta az illetékeseket: fordítsanak nagyobb figyelmet a gyenge adottságú termelőszövetkezetek gondjainak enyhítésére. jelenleg az ország közös gazdaságainak jelentős hányada tartozik ebbe a kategóriába, jórészt olyan vidékeken, ahol megélhetési lehetőséget csak a mezőgazdaság ad. fejlődésük üteme nem kielégítő, jövedelmezőségük egyre jobban elmarad az országos átlagtól. nem azért, mert kevesebbet dolgoznak, mint másutt, az okok a téeszék kedvezőtlen helyzetében keresendők. ezek a téeszék még súlyos géphiányokkal is küzdenek: somogy megyébe például az egy katasztrális holdra eső állóeszköz értéke messze alatta van az országos átlagnak.

a képviselő kiemelte, hogy az intenzivebb gazdálkodást folytató téeszék egyre több ipari eredetű anyagot használnak fel, s mind jobban csökkentik termelésükben az élő munka arányát. a nehézkes beszerzés, tárolás, a szűkös eszközellátás, a bankkamatlábnövelés nagy teherként nehezedik a mezőgazdaságra, s a tőkészegény üzemek egyre nehezebben állják a versenyt. országos példák igazolják, hogy csak azokban a gazdaságokban töretlen ivű a fejlődés, ahol a gépesítés is kielégítő. :előbb-utóbb meg kell találni annak a módját, hogy a kedvezőtlen adottságú mezőgazdasági üzemek is rendelkezzenek megfelelő gépekkel, berendezésekkel. a képviselő végzetül elmondotta, hogy nem tartja elégségesnek a következő öt esztendőben beszerzendő mezőgazdasági gépek mennyiségét, mert ezek az eszközök a számítottnál gyorsabban kopnak, használódnak.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

16.10/bzs

- 23 -

MF 1620

bkk. 2./az országgyűlés....16.folyt./- kcsa

szurdi istván

belkereskedelmi miniszter volt a következő felszólató. bevezetőben hangsúlyozta, hogy a harmadik ötéves terv esztendőiben javultak a dolgozók életkörülményei. a népgazdaság termelő bázisai fejlődtek, a gazdaságirányítási reformja fokozatosan megvalósult, a fogyasztási cikkek kínálata érezhetően jobb, egyenletesebb és választékosabb lett, dinamikusan növekedett a kiskereskedelmi forgalom. fő irányvonalában a negyedik ötéves tervről szóló törvényjavaslat is az eddig folytatott és jól bevált gazdaságpolitikát tükrözi.

a hazai termelő erők tervezett fejlődése és a nemzetközi munkamegosztás révén biztosítható import lehetővé teszi, hogy a negyedik ötéves terv végére a lakosság fogyasztása a mostanihoz képest 30 százalékkal növekedjen. a kiskereskedelmi forgalom 1975-ben 40 százalékkal lesz magasabb, mint 1970-ben. a fogyasztási szövetkezetek 1975-ben -várhatóan- 185 milliárd forint forgalmat bonyolítanak le, körülbelül 50 milliárd forinttal magasabbat az 1970. évinél. a lakossági és közületi fogyasztás emelkedésének ez az üteme jelentős és nemzetközi viszonylatban is figyelemre méltó.

a következő esztendőben a magasabb életszínvonalat jellemző termékek iránti kereslet és fogyasztás a társadalom minden rétegénél előtérbe kerül. emellett változatlanul társadalompolitikai jellegű kötelezettségnek tekintjük - hangsúlyozta a miniszter - hogy az áruk választékából, kínálatából ne hiányozzanak az alacsonyabb jövedelmű vásárlók által keresett jó minőségű, de olcsóbb fogyasztási cikkek sem. a belkereskedelemnek - a kereskedelmi vállalatoknak és a szövetkezeteknek - megfelelő kínálatot kell követhetnie a lakossági fogyasztás szerkezetében várható változásokat. a reálbér tervezet 18 és a reáljövedelem tervezet 27 százalékos növekedése már önmagában befolyásolja a fogyasztás szerkezetét, mégpedig a feltételezések szerint úgy, hogy egyrészt az élelmiszerfogyasztás növekedési üteme némileg lelassul és magasabb tápértékű, fehérjében gazdag állati termékek, vitamin- és gyümölcsök fogyasztása felé tolódik el, másrészt a lakosság az eddiginél több iparcikket vásárol. a kereslet legintenzívebb növekedésével a tartós fogyasztási cikkek körében számolunk. /folyt.köv.-/

16.30/11

- 24 -

NF 1640

bkk. 2./az országgyűlés....17.folyt./ kcs

a hazai termelés és az import tervezett emelkedése lehetővé teszi például, hogy 1975-ben 100 család közül már 70 rendelkezék elektromos hűtőszekrényvel, szemben a jelenlegi 32-vel. 1970-ben televízióból 55 készülék jutott 100 családra, 1975-ben ez az arány 75-76 lesz. porszívóból, mosógépből hasonló mértékben növelhető az ellátottság. a személyi tulajdonban levő gépkocsik száma a jelenleginek mintegy két és félszeresére fog növekedni, és 1975-ben megközelíti a félmilliót.

a továbbiakban arról szövelt a miniszter, hogy a korszerű anyagokból készített ruházati cikkek iránti kereslet várhatóan a jövedelmek emelkedésénél, a fogyasztás átlagos növekedésénél nagyobb mértékben jelentkezik. az igényesebb, a választékosabb és a divatosabb öltözködés mind szélesebb körű elterjedésével kell számolnunk. a szintetikus alapanyagok felhasználásának aránya a textiliparban az 1970. évi 12 százalékról 1975. végére 17 százalékra emelkedik. a kötöttáru értékesítése a következő öt évben mintegy 50 százalékkal nő. az ilyen mérvű vásárlói igények kielégítéséhez a negyedik ötéves terv előirányzata biztosítja a textilipar megfelelő fejlesztését és rekonstrukcióját.

az egy főre jutó fogyasztás az 1970. évi 59 kilogrammról öt év alatt előreláthatólag 67 kilogrammra, a zöldség- és gyümölcsfélék fogyasztása 160-ról csaknem 200 kilogrammra emelkedhet. az élelmiszeripar tervei szerint - a háztartási munka megkönnyítésére - a tisztított zöldségekből, a tartósított, valamint mélyhűtött élelmiszerekből a következő terveciklus idején a termelés a mostaninak legalább kétszeresére növekszik. nem volt és nincs is akadálya annak, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek - bármilyen formában - közvetlenül árusítsák termékeiket.

utalt arra szurdi istván, hogy a lakosság egy része az általa keresett tartós fogyasztási cikkek hiánya miatt „kényszerből”, is takarékoskodik. hozzátette, hogy az ilyen „elhalasztott kereslet”, -et a negyedik ötéves terv időszakában részben ki lehet elégíteni, ezt igéri a tartós fogyasztási cikkek, a személygépkocsik kínálatának javulása, a lakásépítés növekvő lehetősége.

16.35/11 /folyt.köv./

- 25 -

NF 1640

bkk. 2./az országgyűlés...18.folyt./ kcs

a 44 órás munkshét kiterjesztése kapcsán elmondta, hogy az életmód, a szabadidő változása a kereskedelem területén az eddiginél erőteljesebben fogja éreztetni hatását; várható például a hétfégi kirándulásokkal, utazásokkal kapcsolatos fogyasztói igények növekedése, számolni kell egyebek között az-
zal, hogy a vendéglátóipar ételforgalma a következő öt év alatt - emiatt is - körülbelül 40 százalékkal emelkedik.

a mezőgazdasági lakosság életszínvonala - mondta a miniszter - az elmúlt években gyorsan emelkedve, a személyes jövedelmek terén elérte a munkásokét. a negyedik ötéves tervjavaslat mind két társadalmi osztály reáljövedelmének azonos mértékű növekedésével számol. a következő években a városi és a falusi lakosság fogyasztásának összetétele közötti - korábbi - különbségek erőteljesen csökkennek. a falusi lakosság szükségleteinek mind nagyobb részét a kereskedelmi hálózatból fogja fedezni. ruházati cikkekből, egyes háztartási gépekből, járművekből és számos más fogyasztási termékből a falusi lakosság kereslete egy ideig gyorsabb ütemben fog nőni, mint a városi lakosságé. butorokból és más lakberendezési cikkekből a negyedik ötéves terv időszakában - a miniszter szerint - mintegy 65 százalékos forgalom-növekedéssel kell számolni, ám hogy elegendő árualapok állnak majd rendelkezésre, azt egyelőre felelősséggel nem állíthatjuk.

a fogyasztási szerkezet szempontjából is figyelemre méltó jelenség, hogy változik a lakosság életkor szerinti megoszlása: a keresők arányának emelkedése várható a következő években. a 25 évnél fiatalabb korosztályhoz tartozók száma jelenleg mintegy 3 millió 900 ezerre tehető. ezen belül a 15-20 évesek száma 1-1.1 millió. a negyedik ötéves terv időszakában ez a korosztály zömében keresővé válik, önálló életet kezd, részben családot is alapít. számolni kell tehát azzal, hogy divatos holmiból is legyen elegendő, s hogy biztosítanunk kell az önálló élet megkezdéséhez szükséges áruk megfelelő kínálatát.

a nyugdíjból élő lakosság aránya az össznépességben tovább nő: 1975-ben 1.7-1.8 millió lesz a nyugdíjasok száma, azaz 16-17 százalékkal magasabb, mint 1970-ben. /folyt.köv./

- 26 -

16.40/11

M-16¹⁰

bkk 2. /az országgyűlés... 19. folyt./-szb

ennek a korosztálynak a fogyasztási strukturája eltér az átlagostól. többségük jövedelme elsősorban élelmiszerek, a hagyományosabb jellegű ruházati cikkek beszerzésére szolgál. az átlagos életkor ürvendetes növekedése, a nyugdíja emelkedése azonban további és újszerű fogyasztási igényeket teremt a nyugdíjasok részéről - utazás, a vendéglátó ipari szolgáltatások igénybe vétele, stb. utalt arra is, hogy a jelenlegi csaknem 3 millió munkaképes koru nőnek több mint 70 százaléka dolgozik valamilyen munkahelyen, és ez az arány a következő öt évben még tovább emelkedik. ez azt jelenti, hogy sokasodni fognak az igények az olyan árukra és szolgáltatásokra, amelyek a „második műszak”, gondjait enyhítik. tovább kell tehát növelni a csekély munkaráfordítással elkészíthető - félkész - élelmiszerek kínálatát, a könnyen mosható, vasalást nem igénylő ruházati cikkek árusítását, bővíteni kell a fel-
vették és a gyermekek olcsó étkezési lehetőségeit.

a lakosság fogyasztási igényeinek kielégítését továbbra is zömében a belföldi termelőforrásokra alapozzuk, és ehhez az ipari termelés tervezett 30-32 százalékos fejlesztése elegendőnek látszik - hangsúlyozta szardi István. a fogyasztási cikkek importjának szerepe a lakosság áruellátásában az előző évekhez mérsékeltebb ütemben ugyan, de erősödik. külföldről továbbra is vásárolunk nálunk nem termelt fogyasztási cikkeket, de sokasodik az olyan import is, amely a választék bővítését szolgálja. a fogyasztási cikkek exportjának növekedésével párhuzamosan bővülnie kell a külföldről behozott cikkek arányának is az ellátásban. a számítások szerint a tervidőszak végére a forgalomba hozott fogyasztási termékekből az importcikkek aránya a jelenlegi 15.5 százalékkal szemben 17.5 százalék lesz.

a boltihálózat fejlesztésére, továbbá raktárak és szállodák építésére - tehát kereskedelmi beruházásokra - a negyedik ötéves tervben az előirányzat szerint 17 milliárd forint fordítható. ez 30 százalékkal - négy milliárd forinttal - több, mint amennyit a harmadik ötéves tervidőszakban irányoztak elő, és a negyedik ötéves terv népgazdasági beruházásainak 5.7 százalékát jelenti. a növekedés önmagában nem kevés, de a tényleges szükséglethez viszonyítva alacsony: nincs arányban a kiskereskedelmi áruforgalom tervezett fejlődésével sem. /folyt. köv./

16.47/11

- 27 -

M-16¹⁰

bkk.2/ az országgyűlés... 20. folyt./-szb

a népgazdaság rendelkezésre álló erőforrásai azonban csak annyit tesznek lehetővé, következésképpen a kereskedelmi vállalatok beruházási politikájának alapvető kérdése és mércéje a beruházási eszközök optimális felhasználása, a belkereskedelmi tárca elsősorban arra ösztönzi a gazdasági vezetőket, hogy a beruházási eszközök egy részéből a meglévő bolti hálózatot korszerűsítsék, egyben javítsák a munka szervezetét, korszerűsítsék vállalatok belső szervezetét, mindemellett megkezdjük a nagyobb alapterületű, a modern technika és a korszerű kiszolgálási módszerek alkalmazásához igazodó élelmiszer- és iparcikk-áruházak, az önkiszolgáló éttermek hálózatának gyorsabb ütemű fejlesztését. Lehetőség van a negyedik öt éves terv idején a kereskedelmi szakoktatás javítására, bővítésére is. a kereskedelmi dolgozók anyagi helyzete tovább javul, és a fejlesztési források egy részét arra kell fordítani, hogy a munkakörülmények is kedvezőbbé váljanak. különösen indokolja a munkakörülmények javítását, hogy a bolti kereskedelemben dolgozók 70 százaléka: nő, - ez az arány magasabb, mint bármelyik népgazdasági ágban vagy ipari területen.

- a fogyasztás tervezett fejlődése megtisztelő, de nehéz feladatokat ró a kereskedelmi dolgozókra. időben fel kell figyelni a társadalmi csoportonként és területenként differenciáltan jelentkező új keresleti tendenciákra, és az áruellátás fejlesztésén, a vásárlási körülmények javításán kell munkálkodni. e társadalompolitikai követelmények megvalósítása 500 000 kereskedelmi dolgozó, csaknem 950 kereskedelmi vállalat és fogyasztási szövetkezet összehangolt, jó munkáját igényli. ez az együttműködés viszont csak a megyei és a helyi tanácsok aktív közreműködésével válhat hatékonyvá. ennek tudatában a belkereskedelmi minisztérium az eddiginél fokozottabban támaszkodik majd a megyei, a helyi tanácsi szervek ágazati irányító munkájára, mert csak így biztosítható, hogy a menet közben jelentkező problémákat gyorsan felismerjük és azokra megfelelően reagáljunk.

a negyedik öt éves terv törvényjavaslatával a miniszter egyetértett.

/folyt.köv./

6

16.53/11

- 28 -

NA 1700

bkk. 2./az országgyűlés...21. folyt./ kcs

dr. dömötör jános,

----- /csongrád megye 10.sz.vk./, a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeum igazgatója a közművelődési könyvtárak helyzetével foglalkozott. - eddigi eredményeink nagyon jelentősek - mondotta. - jelenleg mintegy 11 ezer könyvtár működik hazánkban, több mint 50 millió kötettel és az évenként forgalmazott kötetek száma meghaladja a 60 milliót. minden negyedik ember beiratkozott olvasója valamelyik könyvtárnak.

egyetértett azzal, hogy a tervjavaslat a központi és városi könyvtárak fejlesztését helyezi előtérbe. ugyanakkor rámutatott, hogy a tervben előirányzott könyvtárállomány-fejlesztés csak akkor valósítható meg, ha a jelenlegi tendenciát gyökeresen megváltoztatják. a könyvtárak állományának gyarapítására fordítható hitelek évek óta csökkennek. annak érdekében, hogy a terv céljait elérjük: szükséges a könyvtárak művelődési alapintézménnyé nyilvánítása, és az ehhez kapcsolódó normatívák előírása. szóvá tette azt az aggodalmat, amely a legutóbbi országos könyvtáros konferencián is megfogalmazódott a járási könyvtárakkal kapcsolatban. a járási könyvtárakat átvevő városok, nagyközségek a jövő évi költségvetésben már csak a helyi feladatokra irányoznak elő fedezetet, és ez azzal a veszéllyel jár, hogy a járási államigazgatási átszervezése a könyvtárhálózat működésének rovására megy.

ezután a muzeumok fejlődéséről szólt. a kiállításlátogatók száma az elmúlt husz évben megtízszereződött. 1949-ben még csak 672 ezer látogató tekintette meg muzeumaink kiállításait, a múlt évben pedig már 6,5 milliónál is több. a felszabadulás óta eltelt 25 év során annyi műtárgy került a muzeumi gyűjteményekbe, mint azt megelőzően 150 év alatt. ebből fakad a muzeum egyik legnagyobb gondja: mintegy 6 millió műtárgy állagvédelme. - ha csak begyűjtjük a tárgyakat, és nem óvjuk meg a különböző károsodásoktól, akkor csupán fél munkát végeztünk - mondotta.

dr. dömötör jános ezután felhívta a figyelmet a népi építészeti emlékek megmentésének fontosságára és ennek a feladatoknak rendkívüli sürgősségére.

folyt.köv./
17.00/bzs

- 29 -

NA 1705

bkk. 2./az országgyűlés...22.folyt./ kes

a képviselő foglalkozott az idegenforgalom kulturális vonatkozásaival. véleménye szerint az eddigi fejlesztés során az idegenforgalomhoz kapcsolódó kulturális szolgáltatások nem voltak kielégítőek. a balaton mellett rossz idő esetén - éppen a kiegészítő kulturális programok hiánya miatt - gyakran korán eltávoztak az üdülők. dömötör jános hangsúlyozta, hogy valóságos kulturális értékeink idegenforgalmi hasznosításával eredményesen oszthatnánk el a ma még mindig eléggé elterjedt „puszta-romantikát”.

Lzpképviselő a törvényjavaslatot elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

farkas pál

----- /borsod megye, 6. vk./ agronómus a sajó völgyének ármentesítésével kapcsolatban kérte az országos vízügyi hivatal segítségét: azt, hogy e problémát sorolják a kiemelt feladatok közé. elmondta a többi között, hogy ez év januárjában megalakították a sajó-hangony völgyi vízgazdálkodási és talajvédő társulatot: 217 kilométer ugynevezett b-kategóriájú vízfolyás rendezése tartozik a feladatkörébe, a hozzá kapcsolódó talajvédelemmel együtt. összesen mintegy 30 millió forint értékű munka elvégzéséről van szó, s ehhez a társulat jelentős állami támogatásra számít. mindenképpen igénybe veszik a területen levő érdekelt üzemek anyagi segítségét is, mondta a képviselő, azonban hozzátette, hogy minél hamarabb kapják meg az államtól az anyagi támogatást, annál kisebb összegről van szó, hiszen ha elhúzódna az említett munkálatok, a költségek csak sokasodnak.

mivel a képviselő hivatkozása szerint a sajó folyó szabályozásának, illetőleg völgye ármentesítésének tanulmányterv-most készülnek, nyomtatékkal hívta fel az illetékesek figyelmét, hogy a bennük foglalt munkálatokat a negyedik ötéves terv során feltétlenül végeztessék el. ellenkező esetben a sajó folyó völgyében keletkező vízköztések milliárdos termelési kieséseket okozhatnak. az ipartelepeken kívül a sajó-völgyi mezőgazdasági üzemek is tetemes károkat szenvednének, s ez csak rontaná a borsodi iparvidéken élő lakosság egyébként sem mindenben kifogástalan élelmezési ellátottságát. a vasuti, illetőleg a közúti közlekedés esetleges megbénulásának veszélyére, az abból keletkező károokra is felhívta a figyelmet a képviselő.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

17-06111

KA 17⁰⁰

bkk 2. /az országgyűlés... 23. folyt./-szb

szünet következett, majd dr. beresztóczy miklós ----- elnökletével folytatódott az ülés.

dr. molnár béla

----- a budapesti 66-os számú választókerület képviselője, a kertészeti kutató intézet igazgatója a főváros közlekedési gondjairól beszélt. elmondotta, hogy budapest tömegközlekedési eszközeinek állománya rohamosan romlik, mivel igénybevételük a normálisnak mintegy másfélszerese. a közlekedési gondokat a metró két vonalának teljes kiépítése nagyobb enyhíti majd, ezért feltétlenül szükséges, hogy a földalatti építésének tervezett ütemét tartsák be, sőt helyes volna, ha a fővárosi tanács megvizsgálná a gyorsítás lehetőségeit. addig is az autóbusz-park bővítésével kell javítani a főváros közlekedésén. szükség lenne arra is, hogy - az elavult kocsipark cseréjén és tervezett bővítésén kívül - évente 30 további autóbust is helyezzenek üzembe az új lakótelepek, a peremkerületek és a peremkerületekhez kapcsolódó pest megyei községek közlekedésének javítására.

átterve a beruházásokra, összefüggő problémákra, ám látott, hogy mielőbb „korszerűsíteni”, kell a hatósági előírásokat. jelenleg ugyanis sok olyan rendelkezés van érvényben, amely indokolatlanul lassítja, drágítja az építkezéseket, a új üzemek munkába állítását. a gazdasági bizottság 1967-ben határozatot hozott a műszaki és hatósági előírások felülvizsgálatáról. e határozat végrehajtása azonban vontatottan halad. ennek káros következményei különösen a mezőgazdasági nagyüzemekben érezhetők, ahol időközben gyökeresen megváltoztak a körülmények, korszerű telepítési és technológiai rendszerekben dolgoznak, a különféle régi hatósági intézkedések nagy része azonban még mindig érvényes. az építési, a közegészségügyi, a tűzrendészeti hatóságok sok esetben maguk is elismerik rendelkezéseik korszerűtlenségét, amikor különféle engedményeket tesznek. azonban nem engedményekre van szükség, hanem az elavult intézkedések megváltoztatására. sok például a túlzott egészségügyi követelmény is. a népi ellenőrzés megállapította, hogy a köjál egyes szervei a mezőgazdasági tsz-ek kiegészítő üzemei számára sokkal szigorúbb feltételeket szabnak, mint azonos beruházások esetén a gyárak, üzemek számára. a túlzott követelmények gyakran akadályozzák husfeldolgozó és sütőüzemek létesítését, üzemben tartását.

/folyt.köv./

18.55 bh

M-19⁰⁰

bkk 2. /az országgyűlés... 24. folyt./-szb

a tűzrendészeti hatóságok is gyakran indokolatlanul szigorúak, s még a vasbeton-szerkezetű istállókban sem engedélyezik nagyobb számú állat elhelyezését. olyan üzemek számára is előírják víztároló medencék építését, ahol víztorony működik. a túlzott tűzrendészeti előírások az olaj tárolását és vezetékhálózatának kiépítését is erősen akadályozzák, drágítják.

a képviselő kérte az illetékes minisztereket, hogy mielőbb vizsgálják felül és módosítsák az elavult rendelkezéseket.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

hárász gyula

----- /debrecen, 1. vk./ művezető. szorgalmazta a vagongyártás rekonstrukcióját a debreceni járműjavító vállalatnál. ezt - mint mondta - a hazai érdekeken túl a kgst-országok igényei is szükségessé tennék. szót emelt a műszeripar és a híradástechnikai ipar fejlesztéséért is, illetőleg azért, hogy ezeknek az iparágaknak a vidéki telepítése szűkebb hazáját is érintse.

a következő esztendőben - a terv előirányzatainak megvalósulásával - javul majd debrecen városában az ipar szerkezete. a magyar gördülőcsapágy műveknél rekonstrukcióra kerül sor. a műanyagfeldolgozó vállalat második ütemének üzembe léptetésével, valamint az iskolai taneszközök gyárának felépítésével biztató perspektívát látnak maguk előtt a debreceniek. örömmel fogadják, hogy több országos nagyvállalat is hajdu-bihari telepek kialakításával segíti majd a megye iparfejlesztését. az elzett fémlemezipari művek például gyáregységet hoz létre berettyóújfalun, a szellőzőművek hajdunánáson létesít telepet, az országos faipari vállalat pedig hajdudorogon rendez be üzemet.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

19.00 bh

M 1910

bkk. 2./az országgyűlés... 25.folyt./ kcs

Imri Gyula,

----- /borsod megye 16.számú választókerület, a szerencsi járási pártbizottság első titkára, a foglalkoztatottság problémáiról szólva megállapította, hogy míg a borsodi ipari központokban mindinkább állandóvá válik a munkáshiány, addig a városoktól távolabb eső vidékeken igen jelentős a munkaerő felesleg. ezzel kapcsolatban megemlítette, a negyedik ötéves tervjavaslatban szerepel ugyan, hogy a bányászat termelésének csökkenésével egyidejűleg a kormányzat gondoskodni kíván a felszabaduló munkaerő elhelyezéséről, a fejlesztési tervek kidolgozásánál azonban gondolni kell a volt abauji, illetve zempléni tájak kevésbé iparosított mezőgazdasági területeire is. különösen indokolt lenne ez a volt járási székhely-községekben, amelyeknek vonzási körzete jelenleg is igen nagy.

részletesen szólt azokról a gondokról, amelyeket a szűk építőipari kapacitás a megye fejlődésében okoz. rámutatott arra, hogy a nagy, koncentrált ipari beruházások hatalmas feladatok rónak az építőiparra, amely nem tud megbirkózni a vele szemben támasztott, egyre növekvő igényekkel. borsodban ugyanis más megyékből - mint szolnok, hajdu, szabolcs megye - jónéhány építőipari vállalat tevékenykedik „bedolgozóként”, a nagyobb beruházásokon, ezek a vállalatok azonban természetesen a saját megyéjük fejlődését biztosító munkákat helyezik előtérbe. javasolta a képviselő új építőipari vállalat szervezését, - kimondottan a borsodi beruházások lebonyolítására -, illetve hogy az elszórtan dolgozó, kisebb vállalkozások összevonásával kellene növelni a megye építőipari kapacitását.

a törvényjavaslatot elfogadta.

t

/folyt.köv./

- 33 -

19.00 bh

M 1925

ek

parlament

bkk. 2./a z országgyűlés... 26. /folyt. szb

tóth géza,

----- /szabolcs-szatmár megye, 17.vk./ záhonyi
máv-állomásfőnök rámutatott: a következő öt esztendőben a
záhonyi határállomás forgalma 33-34 százalékkal emelkedik.
a záhonyi vasutasok már az elmúlt esztendőben is csak kisebb-
nagyobb zökkenőkkel tudtak eleget tenni a forgalom diktálta kö-
vetelményeknek, a népgazdaság anyagigénye sürgeti az itteni
vasuti rakodókapacitás lényeges bővítését, mert a szovjetunió-
ból érkező áruk késedelmes továbbítását vegyüzemek, kohók,
gyárak, termelőszövetkezetek szenvednék meg.

a záhonyi körzet fejlesztésére szánt összeg elegendőnek
tűnik, jó lenne viszont, ha az építési határidők betartása
szempontjából az érintettek a bővítést fontos, elsőrendű fel-
adatuknak tekintenék, az átrakási kapacitás bővítését sürgeti
a fokozódó tranzitszállítási igény, a kgst-országok egymás
közti kereskedelmi kapcsolatainak erősödése is. emellett e szál-
litások jelentős devizaszerzési lehetőséget biztosítanak a nép-
gazdaságnak.

a képviselő végezetül vasutas választói kérését tol-
mácsolva felhívta a figyelmet, hogy nagyobb gondot kelljen for-
ditani a szociális ellátás javítására. véleménye szerint a
szociális beruházások pótlására előirányzott összeg 40-50
millió forinttal kevesebb a kelleténél. a törvényjavaslatot el-
fogadta.

nemes istván,

----- /pest megye 1. számú vk./, a gödöllői
városi pártbizottság titkára egyetértését fejezte ki a népgaz-
daság negyedik ötéves tervével, egyben módosító indítványt
nyújtott be a törvényjavaslat indokolásának a kulturális ellá-
tással foglalkozó fejezetéhez. az említett fejezetet a követ-
kező szöveggel javasolta kiegészíteni: „a tervidőszak során
mintegy 2500 új általános iskolai osztályterem, mintegy 9000
új diákotthoni hely épül; az új közép- és szakmunkásiskolai
osztályteremek száma mintegy 800-zal. a közép- és szakmunkás-
iskolai helyek száma pedig mintegy 22 000-rel növekszik,,.

/folyt.köv./

- 34 -

19.15 bh

MA 1930

parlament

bkk. 2./az országgyűlés...27.folyt./ kcs

javaslatának alátámasztására elmondta, hogy a felsorolt
adatok megegyeznek az országos tervhivatal és a művelődés-
ügyi minisztérium által tervezett számokkal. szándéka a mó-
dosító indítvány előterjesztésére - mint mondotta - az volt,
hogy az említett adatoknak az indokolásban való feltüntetésé-
vel még inkább az illetékesek és a közvélemény figyelmének kö-
zéppontjába kerüljön a kulturális ágazat fejlesztésének ügye.

ezzel kapcsolatban mint követendő példát idézte a pest
megyei vállalatoknak azt a kezdeményezését, hogy anyagi eszkö-
zökkel is hathatósan segíteni kívánják az oktatásügyet. áldo-
zatkészségük szép eredménye, hogy a harmadik ötéves tervidő-
szakban megyéjükben a tervezettnél több - összesen 210 - tan-
terem épült az üzemek támogatásával; az enyingi állami gazda-
ság pedig több mint 120 személyes általános iskolai diákottho-
nt rendezett be.

a törvényjavaslatot elfogadta.

nagy antal

----- /komárom megye, 4.vk./, a tatabányai mezőgazdasági
technikum igazgatója arról beszélt, hogy hiába alkalmazunk a
mezőgazdaságban modern gépeket, igyekszünk meghonosítani a leg-
korszerűbb technológiát, ha nincs elegendő számú hozzáértő szak-
ember. nemegyszer előfordult, hogy a világszínvonalnak meg-
felelő tervek szerint elkészített szarvasmarha- és sertés-
istállóknak nem sikerült elérni a tervezett eredményeket, mert
az ott dolgozók nem tudtak kellőképpen bánni a technológiával,
dolgozni a drága pénzen beszerzett gépekkel.

/folyt.köv./

- 35 -

19.20 bh

MA 1935

parlament

bkk 2. /az országgyűlés... 28. folyt./ kcs

a törvényjavaslat szerint a mezőgazdasági szakoktatásra körülbelül félmilliárd forint áll rendelkezésre. ez az összeg - állapította meg nagy antal - legfeljebb arra elegendő, hogy a jelenlegi szinten tudjuk biztosítani a szakmai utánpótlást a mezőgazdaságban. a mezőgazdaság várható fejlődésének azonban ilyen mértékű szakemberképzéssel nem lehet eleget tenni. ezért a képviselő az említett előirányzat felülvizsgálatát szorgalmazta, utalva arra, hogy a szakmunkásképzésről szóló törvény szerint az elsőfoku oktatást is középszintű képzéssé kell emelni a következő esztendőben. hozzáfűzte, hogy a mezőgazdasági szakoktatásra fordított költségek rövid távon többszörösen megtérülnek. annál is inkább, mivel az előirányzat „menet közbeni”, korrekciója sokkal több kiadást jelent, mintha már most biztosítanák a reális igényeknek megfelelő összeget.

kérésének figyelembe vételével a képviselő elfogadta és elfogadásra ajánlotta a törvényjavaslatot.

a pénteki ülést beresztóczy miklós rekesztette be. szombaton délelőtti - 10 órától - folytatja munkáját az országgyűlés: a negyedik ötéves tervről szóló törvényjavaslat vitájával; majd a választójogi törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalják, s végül interpellációra kerül sor.

x x x

/folyt.köv./

M. 1945

- 36 -

parlament

bkk. 2./az országgyűlés.....29.folyt./ kcs

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk.2./az országgyűlés../ számú hírünkre:

a 13. folytatás első bekezdésének 13. és 14. sorában a szöveg helyesen:... a két év múlva felszabaduló csarnokokban valamely nagyvállalat....

a 17. folytatás utolsó előtti bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:...az egy főre jutó huszfogyasztás az 1970.évi...

a 18. folytatás második bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:...azt egyelőre felelősséggel még nem állíthatjuk...

a 19. folytatás első bekezdésének harmadik sorában a szám helyesen:...a z ipari termelés tervezett 32-34 százalékos fejlesztése...

/mt1/

--

b

v é g e .

- 37 -

19.30 bh

M. 1945

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 159-486, 359-886

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. október 3.

bb. 1. magyar sportfelszerelések a kölni spoga szakvásáron

1 sz /pv/il hgy

1970. október 3.

négy magyar külkereskedelmi vállalat vesz részt a hagyományos kölni szakvásáron, a spoga-n, amelyet minden évben októberben rendeznek meg. főképpen sport- és kempingcikkeket, valamint kertibutorokat láthatnak a vásárra érkező szakemberek. a magyar vállalatok 460 négyzetméteres területet béreltek ki. a vásár egyik részlegében az artex a jól bevált magyar vívó találatjelző és eredményközlő-berendezésekből mutat be néhányat. sportcipőket, butorokat és strandcikkeket küld kölne a hungarocop, a hungarotex pedig sátrakat állít ki, s több exportcikkével jelentkezik a chemolimpex is./mti/

--

bb. 3. veres péter emlékest vácotti

vid ká/fné/il cz

1970. október 3.

október 10-én a váci híradástechnikai anyagok gyárában veres péterre emlékeznek. az író munkásságát czine mihály egyetemi tanár méltatja. az elnökség tagja lesz darvas józsef és németh lászló író, valamint b. nagy lászló kritikus. részt vesz az ünnepségen nádasdi péter író, veres péter fia is. a nemrég elhunyt író műveiből szemes mari és koncz gábor ad elő./mti/

--

- 1 -

v